

# Tyvebolken

*Kong Magnus Hákonsson Lagabøtes landslov*, utgitt ved Magnus Rindal og Bjørg Dale Spørck,  
Arkivverket, *Norrøne tekster* nr. 9, Oslo 2018  
Digital versjon av tekst med variantapparat, Nasjonalbiblioteket, Oslo 2020

[tall]: sidetall i 2018-utgåva  
\tall\: sideskift i handskriftet  
#: nytt avsnitt i handskriftet  
/: linjeskift i handskriftet  
<...>: manglande tekst  
tekst: tilføyning  
tekst: eliminerings

[949] # <sup>1</sup> [Her hæfr upp þiofa bolk hinn

nivnda lut frosto þings boka *Capitulum* <sup>2</sup>

[951] <sup>3</sup> Þat er nu þui nest at/ [var skal engi <sup>4</sup> annan <sup>5</sup> stela Nu er <sup>6</sup> þat <sup>7</sup> <sup>8</sup> greinande <sup>9</sup> <sup>10</sup> ef [sa maðr <sup>11</sup> stelr <sup>12</sup>  
/ mat <sup>13</sup> <sup>14</sup> er <sup>15</sup> eigi fær <sup>16</sup> ser <sup>17</sup> <sup>18</sup> vinu <sup>19</sup> [til forsterss <sup>20</sup> ok hællppr <sup>21</sup> suo <sup>22</sup> lifi sinu/ [firir hunggrss saker  
<sup>23</sup> [þa er sa <sup>24</sup> stulldr <sup>25</sup> [með engu mote <sup>26</sup> <sup>27</sup> repssingar <sup>28</sup> værðr <sup>29</sup> / En ef <sup>30</sup> sa <sup>31</sup> maðr <sup>32</sup> er vinu fær <sup>33</sup>  
<sup>34</sup> ser <sup>35</sup> til forstrs <sup>36</sup> <sup>37</sup> steler <sup>38</sup> [til øyris <sup>39</sup> <sup>40</sup> sa er ecki var. aðr <sup>41</sup> at <sup>42</sup> / sliku kendr <sup>43</sup> þa skal [952] hann <sup>44</sup>  
a þing föra ok löysi <sup>45</sup> <sup>46</sup> huð sina <sup>47</sup> [prim morkum. <sup>48</sup> silfrs. <sup>49</sup> / [við konung <sup>50</sup> <sup>51</sup> Nu <sup>52</sup> [steler hann <sup>53</sup>  
[annat sinni <sup>54</sup> [til øyris <sup>55</sup> löysi <sup>56</sup> <sup>57</sup> [huð sina <sup>58</sup> <sup>59</sup> vi. morkum/ silfrs <sup>60</sup> <sup>61</sup> En ef hann <sup>62</sup> löysir eigi <sup>63</sup> late  
<sup>64</sup> huðena <sup>65</sup> ok se brugðit <sup>66</sup> <sup>67</sup> lyckli <sup>68</sup> a kinn <sup>69</sup> honom <sup>70</sup> <sup>71</sup> [Nu/ stelr hann. <sup>72</sup> til øyris [hitt þriðia sinni  
<sup>73</sup> láte <sup>74</sup> huðena <sup>75</sup> en <sup>76</sup> konungr take <sup>77</sup> .vi. <sup>78</sup> mærk silfrs. <sup>79</sup> / [af fe hanns <sup>80</sup> En ef <sup>81</sup> [953] sa <sup>82</sup> hinn same  
<sup>83</sup> maðr <sup>84</sup> steler opptar <sup>85</sup> þa er hann <sup>86</sup> dræpr <sup>87</sup> En <sup>88</sup> ef <sup>89</sup> <sup>90</sup> maðr <sup>91</sup> / steler til halfrar mækr vegennar  
<sup>92</sup> <sup>93</sup> sa <sup>94</sup> sem ecki var <sup>95</sup> aðr <sup>96</sup> at sliku <sup>97</sup> kendr <sup>98</sup> þa skal/ hann a þing föra ok <sup>99</sup> löysi <sup>100</sup> <sup>101</sup> sik <sup>102</sup> .vííí.  
ærtogom ok xííí. morkum <sup>103</sup> silfrs. <sup>104</sup> [við konung <sup>105</sup> eða <sup>106</sup> / fare utlægr <sup>107</sup> En <sup>108</sup> ef hann <sup>109</sup> stel  
opptar <sup>110</sup> þa [er hann <sup>111</sup> <sup>112</sup> dræpr <sup>113</sup> <sup>114</sup> Nu <sup>115</sup> ef þiofr <sup>116</sup> steler .j. <sup>117</sup> / [fyrsta [954] bragðe <sup>118</sup> <sup>119</sup> til mækr.  
silfrs. <sup>120</sup> <sup>121</sup> þa hefir hann <sup>122</sup> [firir stolet <sup>123</sup> fe <sup>124</sup> sinu ollu <sup>125</sup> [við/ konung. <sup>126</sup> ok hafe <sup>127</sup> slika <sup>128</sup> repsing  
<sup>129</sup> <sup>130</sup> sem sa maðr <sup>131</sup> lægr .a hann <sup>132</sup> er konungs valld <sup>133</sup> hefir <sup>134</sup> / alltt <sup>135</sup> [i hende <sup>136</sup> til retra  
repssinga <sup>137</sup> ok halde <sup>138</sup> þo <sup>139</sup> lifinu <sup>140</sup> Nu <sup>141</sup> ef <sup>142</sup> sa <sup>143</sup> hinn <sup>144</sup> same <sup>145</sup> / ogipptu <sup>146</sup> maðr <sup>147</sup> værðr  
opptar [955] at þyfsku <sup>148</sup> kendr <sup>149</sup> þa hefir hann <sup>150</sup> firir gortt <sup>151</sup> <sup>152</sup> / [lande ok lausum øyri <sup>153</sup> ok lifinu <sup>154</sup>

með <sup>155</sup>

#### # [ef maðr lætr þiof lausan Capitulus <sup>156</sup>

<sup>157</sup> EN <sup>158</sup> ef þiofr er <sup>159</sup> fundin <sup>160</sup> þa skal binda fola <sup>161</sup> a bak honom <sup>162</sup> j þui fylki/ <sup>[956]</sup> sem þiofr er <sup>163</sup> tekin <sup>164</sup> ok föra <sup>165</sup> hann <sup>166</sup> [vmboðes manne <sup>167</sup> <sup>168</sup> bundin <sup>169</sup> <sup>170</sup> ok <sup>171</sup> hallde <sup>172</sup> [umboðs maðr <sup>173</sup> <sup>174</sup> / til þings <sup>175</sup> [ok af <sup>176</sup> þingi <sup>177</sup> i fíoru <sup>178</sup> En <sup>179</sup> [vmboðs maðr <sup>180</sup> <sup>181</sup> fae mann <sup>182</sup> til at [drepa hann <sup>183</sup> [ok suo <sup>184</sup> / alla þiofa <sup>185</sup> En <sup>186</sup> bōndr ero <sup>187</sup> skylldir <sup>188</sup> <sup>189</sup> at fylgia <sup>190</sup> til <sup>191</sup> draps <sup>192</sup> [þa er <sup>193</sup> af þeirra abyrgð\<sup>72r</sup> En ef <sup>194</sup> þeir <sup>195</sup> vilia eigi fylgia <sup>196</sup> <sup>197</sup> [þa er hværr þeirra sækir <sup>198</sup> øyri. <sup>199</sup> <sup>[957]</sup> silfrs. [við. konung <sup>200</sup> <sup>201</sup> / Fe <sup>202</sup> <sup>203</sup> þat allt <sup>204</sup> er tekit er <sup>205</sup> af <sup>206</sup> þiofe þa <sup>207</sup> a sa <sup>208</sup> er þiof tok <sup>209</sup> ef <sup>210</sup> eigi <sup>211</sup> berazt <sup>212</sup> / oðrum manne <sup>213</sup> vitni <sup>214</sup> til <sup>215</sup> En alla <sup>216</sup> aðra lausa <sup>217</sup> aura <sup>218</sup> a konungr <sup>219</sup> Sa abyrgizt <sup>220</sup> / þiof er bindr <sup>221</sup> <sup>222</sup> .ííí. morkum. <sup>223</sup> silfrs. við <sup>224</sup> þar til er <sup>225</sup> hann [sætr hann <sup>226</sup> bundin/ [a flæt <sup>227</sup> [vmboðs mannz <sup>228</sup> <sup>229</sup> ok hafe <sup>230</sup> vitni <sup>231</sup> við <sup>232</sup> En ef þiofr vill ueriazt þa/ <sup>[958]</sup> fællr. <sup>233</sup> hann <sup>234</sup> vtlægr <sup>235</sup> En <sup>236</sup> ef maðr <sup>237</sup> lætr <sup>238</sup> þiof lausan [þa er hann. <sup>239</sup> sæckir .ííí morkum/ silfrs. <sup>240</sup> [við konung <sup>241</sup> <sup>242</sup> suo vmboðs maðr <sup>243</sup> konungs <sup>244</sup> sem [aðrer menn <sup>245</sup> þar <sup>246</sup> skal hværn þiof/ dōma <sup>247</sup> sem hann <sup>248</sup> stal <sup>249</sup> <sup>250</sup> hvar [sem. hann verðr tekin <sup>251</sup>

#### # [ef maðr rener mann þiofe <sup>252</sup>

<sup>253</sup> Nv <sup>254</sup> ef maðr rener mann þiofe eða utlægom manne suare <sup>255</sup> landraða/ sok <sup>256</sup> <sup>257</sup> uið konung En hværr þeirra <sup>258</sup> annarra <sup>259</sup> er igongu ero <sup>260</sup> með honom <sup>[959]</sup> <sup>261</sup> mork/ silfrs. <sup>262</sup> <sup>263</sup> En ef ein <sup>264</sup> maðr tækr þiof þa liggr honom <sup>265</sup> ecki við þo at lauss verði <sup>266</sup> <sup>267</sup> [Nu/ kenner maðr <sup>268</sup> fe sitt þiofstolet <sup>269</sup> ihende <sup>270</sup> [oðrum manne <sup>271</sup> ok <sup>272</sup> tækr <sup>273</sup> hann <sup>274</sup> við fe/ sinu ok skil <sup>275</sup> suo firir att <sup>276</sup> ek <sup>277</sup> drep huergi niðr konungs rette <sup>278</sup> <sup>279</sup> ok <sup>280</sup> hefir <sup>281</sup> <sup>282</sup> þar <sup>283</sup> / <sup>284</sup> vatta <sup>285</sup> uið <sup>286</sup> þa er <sup>[960]</sup> hann <sup>287</sup> sannr at sok en hinn <sup>288</sup> <sup>289</sup> osæckir <sup>290</sup> er [við tok <sup>291</sup> fe sínu <sup>292</sup> / En <sup>293</sup> ef hann <sup>294</sup> löynir þiofe <sup>295</sup> ok <sup>296</sup> tækr <sup>297</sup> [við fe sinu <sup>298</sup> [þa er hann <sup>299</sup> sæckir .ííí. morkum/ silfrs við konung Nu mæler <sup>300</sup> [barrun eða <sup>301</sup> [sysllu maðr <sup>302</sup> <sup>303</sup> at þeir. [hafa sæt grefa <sup>304</sup> / sa <sup>305</sup> er stal <sup>306</sup> ok sa <sup>307</sup> er [stolen var <sup>308</sup> ok <sup>309</sup> hafa <sup>310</sup> <sup>311</sup> drepet niðr konungs. rette <sup>312</sup> þa skal sa <sup>313</sup> er/ stolen var <sup>314</sup> synia <sup>315</sup> með <sup>316</sup> lyritar eiði <sup>317</sup> ok <sup>318</sup> fællr <sup>319</sup> til .ííí. marka <sup>320</sup> en hinn er <sup>321</sup> <sup>322</sup> þiofr <sup>323</sup> / sem aðr [var hann <sup>324</sup>

#### <sup>[961]</sup> # [Ef maðr venezt heimildar manne Capitulus <sup>325</sup>

<sup>326</sup> [Nv stendr maðr <sup>327</sup> fe sitt þiof stolet i hende [oðrum manne <sup>328</sup> <sup>329</sup> en hann <sup>330</sup> / venezt <sup>331</sup> <sup>332</sup> [heimildar manne <sup>333</sup> <sup>334</sup> ok [kallar kaup sitt <sup>335</sup> þa skal hann. <sup>336</sup> æsta <sup>337</sup> <sup>338</sup> taks firir/ hann <sup>339</sup> ok suo firir <sup>340</sup> fe <sup>341</sup> <sup>342</sup> þat <sup>343</sup> <sup>344</sup> er <sup>345</sup> hann kenner <sup>346</sup> ser ok gera <sup>347</sup> til eindaga þa skal hann <sup>348</sup> / fram föra <sup>349</sup> vitni <sup>350</sup> at <sup>351</sup> þat. er <sup>352</sup> <sup>[962]</sup> hans fe ok hann gaf <sup>353</sup> eigi <sup>354</sup> ne gallt <sup>355</sup> <sup>356</sup> [ok eigi <sup>357</sup> solum <sup>358</sup> / selldi <sup>359</sup> ok enggum <sup>360</sup> <sup>361</sup> bauð hann <sup>362</sup> vm <sup>363</sup> at selia <sup>364</sup> þa er honom <sup>365</sup> upp næmt <sup>366</sup> þa <sup>367</sup> [skal/ hann gera <sup>368</sup> <sup>369</sup> huart sem hann vill at <sup>370</sup> fara <sup>371</sup> brott <sup>372</sup> með fe sinu <sup>373</sup> eða røyna <sup>374</sup> heim/milldar toku <sup>375</sup> hanns <sup>376</sup> Nu <sup>377</sup> ef þiofr hon <sup>378</sup> brestr honom <sup>379</sup> þa er hann þiofr at <sup>380</sup> / <sup>381</sup>

#### <sup>[963]</sup> # [ef maðr kenner manne stulld <sup>382</sup>

<sup>383</sup> [Nv kenner maðr <sup>384</sup> oðrum <sup>385</sup> <sup>386</sup> stulld <sup>387</sup> / þa skal hann <sup>388</sup> gera <sup>389</sup> [huart sem <sup>390</sup> hann <sup>391</sup> <sup>392</sup> vill

at 393 stemfna honom 394 heím<sub>72v\</sub> ok 395 þaðan 396 til þings 397 [eða fara 398 a 399 þing 400 ok 401 lysa 402 403 þypt 404 eptir 405 406 Nu 407 eigu [þing menn 408 / at gera 409 honom stemnu 410 til hins 411 nesta 412 ef hann er inan fylkis <sub>[964]</sub> En 413 ef./ hann er otan 414 fylkis þa skal 415 gera honom 416 laga 417 stemnu 418 419 appt 420 til 421 þings 422 / 423 vm 424 hværrt 425 mal 426 ok 427 428 ein daga þat. þing 429 Nu 430 ef hann. kómr eigi 431 þa [berr hann. 432 a/ bake sok 433 nema nauðsyn 434 banne ok honom berezt þat vitni 435 [Nu kómr hann/ sialfr 436 437 þa skal. hann 438 þar 439 eið fæsta 440 fællr 441 til utlægðar [ef fæller 442 [eptir þui 443 / sem aðr [er skillt 444 445 eptir fiar magne

#### [965] # [vm ranzsak eptir stulld ollum 446

447 [Nv er maðr 448 stolen fe sinu ok ser 449 hann 450 manna 451 [for veg 452 [liggia fra 453 454 þa skal/ hann ganga 455 eptir [heraðz monum 456 sinum ok lysa 457 toræfe 458 finu ok/ æsta 459 460 ser 461 liðers 462 til eptir farar 463 [ok spyria 464 465 til garðz 466 mannz 467 [þa skulu þeir 468 469 / sitia otan 470 garðz 471 en 472 473 gera 474 <sub>[966]</sub> ein 475 476 til huss 477 [at segia til ærendes ok æsta. til/ ranzsaks 478 En 479 [ef hann byþer 480 þat 481 482 þa 483 gange 484 eptir 485 gronnum sinu. 486 þa/ eiga 487 þeir 488 at 489 ganga 490 iskyrtum 491 492 einum 493 ok 494 [laus gyrðir 495 En 496 ef hann. byðr 497 ranz/sak 498 499 ok finzt eigi fole at hans þa skal. hann. 500 synia 501 settar eiðj ef þeir vilia/ honom 502 kent 503 hafa 504 ef [sa eiðr 505 fællr 506 þa fællr 507 til . <sub>[967]</sub> ííí. marka 508 509

#### # [Ef/ maðr vill annan sækia vm stulld 510

511 [Nv finner maðr 512 fe sitt þiof stolet ok fylgir/ eigi þiofr þa skal. hann 513 hafa 514 við nauistar 515 menn sina 516 er 517 hann tækr/ 518 [fe sit 519 En 520 ef [syslu maðr 521 mistruir 522 [hann. ok 523 segir at 524 þiofr fylgði þa late. hann/ bera 525 526 <sub>[968]</sub> vitni 527 um 528 at 529 þar 530 var eigi 531 þiofr [við þa 532 er hann tok fe sitt 533 Nu/ kenner maðr manne 534 stulld 535 en oðrum 536 við 537 [viðr toku 538 539 at hann hefir 540 te/kit 541 við fe hans þiof 542 stollno 543 en 544 sa 545 546 kveðr nei við [hann skal 547 synia 548 með 549 / settar 550 eiði en 551 552 [sa eiðr fællr 553 til .ííí. marka 554 ef hann vissi at 555 þiof/stolet var 556 557 Ef 558 maðr 559 søker 560 annan 561 562 vm 563 <sub>[969]</sub> stulld ok er eigi 564 lyrst þypt eptir 565 þa 566 / skal hann. 567 synia 568 settar eiði 569 er 570 firir sok værðr 571 572 sa 573 eiðr 574 fællr honom. 575 til/ .ííí. marka 576 En 577 ef omage steler þa skal bota appt 578 værk 579 hans 580 ecki. a/ konungr a þui 581 Nu værðr maðr [af þyfsku 582 sæckr 583 þa skal sa er stolen var taka 584 / [full giolld 585 [fiar sins 586 af 587 fe hins 588 seckia 589 ok kostnað 590 591 þann 592 593 sem hann. þarf 594 [til<sub>73r\</sub> eptir farar 595 596 sem .vi. 597 skynsamir 598 menn meta 599 [ok rett sin <sub>[970]</sub> eptir 600 [laga dome 601 [sem/ hann se 602 iam miklu logrenter 603 604

#### [Ef maðr steler slætrenge eða hauk 605

606 Nv 607 tækr maðr hauk 608 bundin i 609 reiðri 610 611 [ok löynir 612 613 þa er hann. þiofr at 614 [ef/ hann lysir er atte 615 En 616 ef maðr steler slætrenge 617 af iorðu 618 619 mannz 620 þa er sa 621 þiofer/ at 622 623 syni með 624 settar eiði 625 626 fællr 627 til <sub>[971]</sub> .ííí. markaolaf 628 ok [suo hitt sama 629 [firir/ hauka 630 631 konungr a þær setir 632

### #[En ef maðr lægzt vndir bu eða tækr upp mark/steína 633

634 [Nv sæler maðr 635 iorð 636 konungs at oløyfi hanns 637 þa er hann 638 þiofr at 639 640 ok suo 641 / sa 642 er kaupir 643 644 [ef hann veit 645 eða 646 syni með 647 settar 648 Nu tækr 649 maðr 650 mark stei/na upp 651 or 652 iorðu 653 654 ok 655 [sæter niðr 656 iorðum 657 stað [ok fører 658 alut [þerss er i mote/ honom .a. 659 þa er hann þiofr aat 660 ok sæckr aleigu 661 662 [við konung 663 En 664 vi. aurum 665 666 / er 667 hann 668 [tækr upp ok 669 sætr 670 huergi 671 niðr 672 673 # Ef 674 maðr lægzt vndir 675 ku 676 mannz 677 ok/ ok drekkir sa 678 maðr 679 a 680 engan rett aser 680

### [Ef maðr steler epplum eða næpom 681

682 EN 683 ef maðr gengr i æppla 684 garð mannz 685 eða 686 huana garð 687 eða 688 lauka 689 690 / eða 691 næppna 692 reit 693 [eða ætra 694 695 [eða bauna 696 ok allt 697 þat 698 [allden er 699 menn/ hægna 699 700 með 701 gorðum 702 eða 703 gætzllom 704 705 tuigilldi 706 707 þeim 708 er atte ok 709 .íi. aura. silfrs. 710 / iþocka 711 bót En 712 ef 713 tækr 714 til øyris 715 eða 716 717 meira 718 sæckr 719 sem um 720 anan stulld 721 / En 722 ef þeir 723 gera þetta 724 er eigi hafa 725 fe til 726 727 [at bota. 728 729 [føre til þings 730 ok 731 svare 732 733 / firir 734 eftir [laga dome 735 736

### [975] # [Ef maðr steler hundj eða kettj eða belkti eða knífi 737

738 [Nv ef maðr steler hundi 739 mannz 740 eða 741 ketti 742 mannz 743 knífi 744 745 eða belkti 746 ok/ ollu þui er mina er 747 en øyris 748 [þat er 749 huinzska ok ef maðr 750 vædr 751 752 sannr/ at þui 753 giallde 754 konunge 755 .íi. aura. silfrs. 756 ok 757 þeim øyri 758 er 759 atte ok heiti maðr 760 at 761 verri 762 / # 763 En 764 ef 765 maðr fær 766 með 767 768 at 769 veg 770 771 ok stendr høy 772 ner 773 gotu 774 775 [ok ef hann. þarf 776 777 þa 778 / [take hann 779 780 at oseckiu 781 782 [suo mikit 783 sem ross. hanns þarf 784 785 at eta 786 787

### [977] # [vm upp./halldneg fiar manz 788

789 Ef maðr findr 790 fiarlut mannz 791 ok hefir eigande/ glatat 792 þa [skal hann 793 lysa 794 795 firir monum 796 797 elligar 798 [vædr hann þiofr 799 at 800 / 801 [ef hann lysir eigi 802 [ef fe er 803 suo mikit at [þiof sok ma nema 804 Nu skal/ maðr 805 i liose hafa 806 fe 807 [ok nyta ser 808 [ok þo 809 at eigande 810 kome eigi [fyr til 811 en 812 slitit 812 er 812 þa [skal hann engu firir bota 813 En sa er 814 ser kallr 815 816 skal 817 hafa til 818 tveggia/ [skilrikra manna vítni 819 820 at þat er 821 hanns fe 822 ok hann .a. 823 824 ef 825 hann. skal oreuter 826 vera 827 / ok sveri 828 829 þar 830 at 831 832 fullan 833 eið þa lætr hinn 834 835 at 836 logum laust 837 838

### [979] # [Um. tylptar/ eiða Capitulus 839

840 Ef 841 konungr 842 kenner [manne landrað 843 þa skal hann 844 eiða 845 / [synia með 846 tylptar eiði ok 847 suo skal 848 synia allra 849 obota mala 850 [Nu/ skal 851 nefna .vi. 852 menn a huara hondd [hinum sakaða 853 iamfna 854 att rette 855 / við þann 856 857 þa 858 sem nester honom 859 ero 860 ok um þat 861 mal 862 [ma kunnigast 863 vera 863 huar/cke [sifiaðer við hann ne sakaðer 864 fulltiða menn ok 865 valenkunna

866 þa sem hvar/ke 867 ero 868 aðr 869 røyndir 870 at [ronggum eiðum 871 eða 872 [skrök vitnum 873 874 hafa 875 876 .vij. 877 af/ þeim 878 sialfr 879 880 hinn 881 Attande 882 ok 883 [.ííí. fanga vatta 884 fulltiða 885 886 [ok ecki 887 at [meín/ söróm 888 røyndir 889

#### [981] # [her segir huerssu nefna skal settar eið Capitulus 890

891 SEttar eiðr skal standa 892 vm oll .víj. ærtoga 893 mal 894 ok xíj. marka/ mal 895 ok 896 suo 897 um 898 .x. marka mal 899 Nu 900 skal nefna 901 .íí. menn. 902 a hvara 903 hondd/ [hinum sakaða 904 a. 905 þann hát sem [sagtt er 906 [um tylptar eið 907 hafa 908 .íí. 909 af/ þeim 910 [sialfr hinn fíorðe 911 912 .íí. 913 [fanga vatta 914

#### [982] # [her segir vm lyritar eið capitulus 915

916 EN 917 lyritar eiðr skal standa vm oll 918 .v. 919 [marka mal 920 ok 921 ííí. 922 923 þar 924 / [sem nefn der ero 925 .íí. menn 926 ahuara hondd hinum 927 sakaða 928 929 hafe 930 þa 931 / .íí. 932 [sem hann fær 933 ser 934 sialfr. 935 hinn 936 þriði 937 En 938 firir 939 940 mærkr 941 mal 942 ok þaðan. af/ smærre 943 [skal nefna 944 til 945 lyritar 946 [983] eiðz 947 948 [sin mann. 949 a huara hondd hinum 950 sak/kaða 951 952 hafe 953 954 einn 955 956 af þeim 957 se 958 959 sialfr 960 hin þriði annar 961 fanga 962 vattr 963 hinn þriði/ þersse 964 eiðr skal standa 965 966 [til þerss 967 er 968 hafa skal 969 .íí. 970 manna eið 971 eða ein 972 eiði 973 / þui at einn skal øyris synia [en tveir tveggia 974 975 [ok suo sem logbok skiler 976

#### [984] # Um mein søre Capitulus 977

978 ÞEir menn er at 979 þui verða kunnir 980 ok 981 sannir 982 / at þeir 983 sveria 984 rangga eiða 985 ok provazt þat [a þa 986 með sannyndum 987 988 / [þa skulu þeir vera vtlæger 989 990 þria vetr ok 991 enskis mannz [eiða eða 992 [vitna niota 993 / 994 [með þui mote 995 at [þeir gerðu sik sialfer onyta 996 ok giallde 997 .íííí. mærkr silfrs konunge/ ok 998 vi. aura 999 [firir hværn 1000 1001 er sór 1002 með honom 1003 ef 1004 [985] þeir vissu eigi at 1005 1006 osört 1007 var 1008 En/ [ef þeir vissu aðr en þeir søre 1009 1010 giallde hvær 1011 þeirra 1012 .íííí. 1013 mærkr 1014 sem hann 1015 [74r] En 1016 ef þeir [at burðir 1017 kunnu [til at gerazt 1018 at 1019 þeim 1020 [monum værða 1021 / þær saker 1022 gefnar 1023 [er við liggr lif eða 1024 límír 1025 [eða se 1026 aleigu mal. 1027 þa./ skulu þeir slikra vitna ok 1028 vndan førslo niota 1029 sem konungs er miskun til 1030

#### Noter:

1 Her hefar upp þiofa bolk oc greinir i fyrsta capitulo huat við liggar þeim er stel firir adrum manne Ba; overskr. mgl. Bb; Hin .vij. bolkr Gula þings bokar Bc; Her hæfr þiofa bolken ok sægr huersu opt oc myklu maðr skal stela til dauða Bd; Her hæfr þiofa bolk oc sægir i fyrstu huersu miklu maðr skal stela aðr hann se dræpr Be; Her hefue þiofua bolker. Capitulum Bf; Her hæfr þiofua bolkr. oc sægir i fyrsta capitulus Bg; Her hæfuær up þiofua bolk Bk; Þetta er .ix. lutr borghar þings bokar ok hætir sa þiofa bolkr ok sægir Bl; Her hæfr þiofa Bolk oc sægir i fyrsta capitulo ef maðr stæl. huar hegning a lægs. ok þat er því fylgir D; Her hefur þiofua bolkr oc sægir vm þan man sëm engo stal fyr Ea; Her hæfr .viii. lut bokar vm þiofa ræfsing Eb; Her hæfuær up þiofua bolker uar ok sægir j fyrstæ; Her sægir huorso morph capitula ero j þiofua bælkí uarom ok þeirra uphof Ed. *Dernest følger de første ordene i hvert kapittel, med tilhørende*

*kapitteloverskrift. Senere er det bare det første kapitlet som har overskrift, de andre har bare romertall. I denne utgaven er disse overskriftene plassert over de kapitlene de tilhører, fra og med det andre kapitlet. De første ordene i selve teksten kan ha en litt annen ordlegging enn i innledningen; Hær hæfuær vpp þiofua bolken og innholdsliste Ee: i. Þat er nu þui næst at æingi skal firir adrum stela. ii. Huarsu maðr skal þiof taka ok binda. iij. Nu æf maðr ræner man þiofe. iij. (iiij) Wm fe þiofstolit æf maðr stæendr. v. Ef maðr kiænnir adrum stuld. vj. Huarso maðr skal i randzak ganga. vij. Nu finnaer maðr fe sit þiofstolet. viij. Um haukastuld ok slatræingis. ix. Wm iærð stuld. x. Um þa er læggiazt vndir bu. xi. Ef maðr stell or aldingarðe. xij. Um huæn. xiiij. Um aefoðr ær maðr tækr. xiiij. Wm funnitt fe. xv. Um tylftar æið. xvj. Um settær æið. xvij. Wm lyrittar æið ok minni æiða. xvij. Vm mæinsuøre. xix. Um rettar botr Hakonar konungs gamla. xx. Um rettarbotr Magnus konungs sonar Hákonar konungs; ingen hovedoverskrifter, men innholdsliste Ef: Þat er nu þui nest at æingi var skal firir adrum stela. Ef maðr finnr þiuf ok huarso hann skal dømazt. Vm handran af þiufue ok vtslægum manne oc kennir fe sit þiufstolet j hende manz. Vm þiufstolet fe. Vm stuld ok hussu æftir skall profua. Ef maðr er stolen gripp sinum ok hussu bønðr skulu æftir fara. Maðr finnr fe sit stolet ok vndanførslo. Vm falka stuld eda sælr iord konungs eda tækr markstæina wpp eda lægz vndr kyr manna. Vm æppla gard huanna lauka ørtra eda bauna. Vm hunz stuld kaz knifs. eda bæltis ok høytaku. Vm fiarfund ok hussu hann skal ser nyta. Vm nidings vigh ef landrada sok ef konung kennir manni. Vm .vj. æid. En þessir ero lyrittar æidar. Vm mæinsøra mæn ok þeirra vtslægd; Her hefer vpp þiofa bolk Fc; *verken innholdsliste eller kap.–overskr.* Fb, e; *overskr. mgl.* Fd; Hær hæfir vp þiofuæ book Ff.*

*innholdsliste* Ga: Her hefr þiofa bolk oc segir ef maðr stel. ij. Um þiofa føerslur. iij. Ef maðr tekr uið fe sinu þiofstolno. iiij. Ef maðr stendr mann með fe sino. v. Ef maðr kennir aðrum stulld. vi. Um ranzsak. vij. Ef maðr finnr fe sitt þiofstolit. viij. Vm marksteina føerslu. ix. Ef maðr stelr or alldens garðum (alldingorðum Gc) x. Um huinzsku. xi. Vm høytak. xij. Huersu maðr skal með fyndi (fundi Gd) fara. xiiij. Um tylftar eiða. (*eið her og de to påfølgende steder* Gb, c) xiiij. Vm settar eiða. Ga, d; *mgl.* Fd; xv. Um lyrittar eiða xvj. Vm ranga eiða Ga; *mgl.* Fd; xv. Um lyrittar eiða. oc ranga eiða Ga, d (Um ranga eiða *som overskrift på kap. 16* Gb, c); i. Her hæfr þiofua bolk oc segir um þiofa refsing. ij. Ef þiofr uerðr tekin æða huersu honom a at ræfzast. iij. Vm þiof rán huat við liggr. iiij. Ef maðr kennir fe sit þiofstolet. v. Ef maðr kennir manne stuld. vj. Ef maðr uil fara eftir þiofue oc æsta liðrs til. vij. Vm fe þiofstolet. viij. Vm hauka stuld. ix. Vm iarðar stuld oc marksteina. x. Vm alldens taku. xi. Vm hunda oc ketti oc væghar høy. xij. Vm funnit fe. xiiij. Vm tylftar æið. xiiij. Vm settar æið. xv. Vm lyrittar æið. xvj. Um meinsuøre. *innholdsliste* Ge; her hæfr þiofa bolken oc sægir i fyrsta kapitulo huei myklu maðr skal stela eða opt aðr han se dræpr Gf; *innholdslisten i Gg er lik den i Ge, men med følgende forskjeller:* H. h. þ. b. oc segir i fyrsta capitulo vm þ. r. Capitulum 1. ij. Ef þiofr værðr laus eða h. h. a. at r. iij. viij (*like*) vx. Vm i. st. oc margstæina. *Oversikt over kap.overskr. 313:* 1 Huatt er vidir liggir tæim er stell firir adrum; 2. Huærssu Tioff skall Binnda medir fe stolno; 3. Eff madir ræner Tioffue, eda vtlæghom manne; 4. Vm fe tioffstollett, och fylgir æigi Tiuffuær; 5. Eff Madir kiæmur adrum stuldir; 6. Vm stuld och Ranssak; 7. Eff Mædir finner fe sitt Tioffstollett, vttan Tioff; 8. Vm hauka stulld; 9. Vm saulu konungs Jærde att olæyffe; 10. Eff Madir lægst wndir Bu; 11 Vm lauka stuld, æppla, næpna æda ættra; Vm hunda stuld oc kætti xii; Eff mader finnr tapatt fe xiii; Vm høy tacku thiill ross sins xiiii; Vm Tylfftær æida manna xv.; Vm sættar æid xvi.; Vm lyrittar æid xvii.; Vm Mæinsuøra menn xviii. 313.

2 Her hefr þiofa bolk oc segir ef maðr stelr Gb, c; Her hefr hinn niunda lut gula þings bokar oc hæiter þesse þiofa bolkr. *hovedoverskr.* Gd; Her hefr þiofua balk oc segir ef maðr stell huat við liggr. *kap.–overskr.* Gd; Capitulum primum. *kap.–overskr.* Ge; Her hæfr þiofua balkr etc. *overskr.* Gn; Her hefr hinn

nivnda lut bokarennar og heitir þetta þiofa bolkr. *hovedoverskr.* Gi; Her hefur vpp þiofabalk og seiger huersu micklu hann skall stella fyr enn hann er dræpur Gmx; Her hefr hin attanda lvt Gulapings boka ok heitir þessi þiofabolkur. hin fyrsta Capitulum. *overskr.* Gn; Her hefr þiofa bolkr. *overskr.* Gp; Her hefr hinn .ix. lut gulapings bocar. oc heitir þessi þioua bolkr. capitulum. *overskr.* Gr; Her hefr vp þaflan hina ottenda lut er kallat þiofa bolckar *hovedoverskr.*, *deretter innh. reg.:* Ingi skall fyrir odrum stelia *kap. – overskr.* Gs; her hefr vpp þiofa bolkr oc segir i fyrstu vm eyris stvld Gt; Her hæffuer upp Tioffbolkr. oc græinir i fyrsta kapitulo: huad er vidir liggir tæim er stell firir adrum 313; Her hefr þiofa Bolk Oc sægir i fyrsta Capitulum huosso mykit madr steller til daudz saker 343.

[3](#) i. *tilf.* Ga, c; Ea; I Capitulum *tilf.* 313.

[4](#) var skal ænginn Fb, c, d, f; Gmx; ængi skal Fe; hueR uar skal enge Gt; ængi var skall 343.

[5](#) firir adrum Ba, f, g, k; Ee, f; Gn; 313.

[6](#) þui *tilf.* Eb.

[7](#) þo Ec; Ga, b, c, d, e, i, s.

[8](#) þi *tilf.* Bc, g.

[9](#) grenanda Gd, i, r, s.

[10](#) at *tilf.* Ba, b, d, k; D; Ea, c, d, f; Fb, c, e, f; Gb, c, f, g, h, n, p, q, r, t; 313; 343.

[11](#) sa maðr er Ed, f; sollten Gi; sa Gh.

[12](#) ser *tilf.* Ea, d, e, f; Gh, i; 313.

[13](#) malsmat Gh.

[14](#) ser *tilf.* Ba, c, e, f, g, k; sa *tilf.* Gi.

[15](#) ef Fb.

[16](#) er før Eb.

[17](#) *mgl.* Gn.

[18](#) at *tilf.* Fe.

[19](#) *fra* fær: er ser uinnu før Ba; fær vinnu Bc, g; Fd; er vinnu før Bf; till vinnu ok Ed; er vinnu før ser Ee.

[20](#) til fostar Ba; till førslo Ed; *mgl.* Bf.

[21](#) hialpar Ba, d, f, g, k, l; hiælpr Bc; Fc, e; *fra ok:* at hialpæ Ff.

[22](#) með þui Ee; sa Fc; *mgl.* Ff.

[23](#) *mgl.* Bl; Fb.

[24](#) sa er Fd.

[25](#) skyldr Fb, e; *fra* þa: þat er sa stulldr. en Gh.

[26](#) firir engan mun Ba, c, e, k; D; Ea, b, c, e; Fc, f; Ga, b, c, d, e, g, h, mx, s, t; 313; firir engan kost Gg; *fra* stulldr: firir engan mun Fe.

[27](#) er *tilf.* Gh.

[28](#) refsinga Ba, c, g, k; ræfsande Gg, i; refssingar *mgl.* Bc.

[29](#) *mgl.* Bc; Gg, i.

[30](#) *mgl.* Ga, b, c, d, t.

[31](#) *mgl.* 313.

[32](#) stel *tilf.* Bf, k; Fd.

[33](#) før er Ba, c, d, e, f, g, k; D; Fb, c, e, f; Gd, e, g, p, s; 313.

[34](#) stælr *tilf.* Fe; stel til øyris *tilf.* Ff.

[35](#) er Gmx; *mgl.* Gi; 313.

[36](#) *fra* ser: til forstars Bl; ser til matar Gp; *mgl.* Bd, f.

[37](#) oc *tilf.* Bf; Fb, d, e, f; Gd, p, q, s, t; 343; sier *tilf.* Gmx; *fra* til: *mgl.* Gi.

[38](#) han *tilf.* Ba, k; Fb, d, e, f; 313; 343.

[39](#) til øyriz værð Fe; *mgl.* Ff; *fra* maðr: steln till øyris er uinnu fær (før er Ee) ser till fosters Ea, b, c, e; sa (maðr Ef) er vinnu fær ok steln hann til øyris Ed, f.

[40](#) i fyrsta sinni *tilf.* Bf; Silfrs *tilf.* Gi.

[41](#) fyr Bb, f, g; Fd; fyrri Bc; Gmx; *fra* sa: Oc var han ækki adr 343.

[42](#) i Fc.

[43](#) hænðr Ff; *fra* sa: oc var ekki aðr at þui (sliku Ga, b, c, d, t) kænðr Ea, c; Ga, b, c, d, n, t; sa er at sliku uar æigi fyrri kænðr Eb, d, f; sa er aðr var æigi at sliku kænðr Ee; sa en (er Gh, p, q, r) ecki uar aðr at sliku kendr Ge, g, h, p, q, r, s; sa er ækki er aðr at sliku kendr Gf.

[44](#) þan man *tilf.* 343.

[45](#) löysa Bb, d, g; D; Fb, c, f; Gf, i, n, p, q, r; skal han löysa Fe.

[46](#) han *tilf.* Bc.

[47](#) með *tilf.* Gf; 313; 343.

[48](#) firir .iij. mækr Bb; Ee; .iiij. markum Bd; .ii. markum Fb.

[49](#) *mgl.* Ed, f; 313.

[50](#) konungi D; *mgl.* Bd, f; Ea, c, d, f; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, mx, q, r, t.

[51](#) *nytt avsnitt med overskr.:* styld anden gong thill ij *skillinga* 313.

[52](#) En Be; Gf, mx.

[53](#) ef hann stel Ba, d, e, k; Gf, mx; 313; stel hin same Bf; steln maðr Gc, e, g, t; hann *mgl.* Ef.

[54](#) annann sinn Gmx.

[55](#) *mgl.* Gq.

[56](#) þa leysi hann Fd; þa skall hann a þing færa oc löyse Gmx; *fra* Nu: Nv skal hann löysa annat sinni Fb.

[57](#) han *tilf.* Ba, k.

[58](#) huðina Gr.

[59](#) með *tilf.* Bb, f, l; Gq, r; 313; 343.

[60](#) *mgl.* Bb, e, f; Ea, c, d, f; Gt; 313.

[61](#) viðr konung *tilf.* Ba, d, k; Fc, d; 313; 343.

[62](#) *mgl.* Eb; Gg.

[63](#) *fra* En ef: eða Be, ællegga Bf; Ed, f.

[64](#) han *tilf.* Fe; Gi.

[65](#) huð sina Ef; Ga, b, c, n, t; 343.

[66](#) brogðit Ga, b.

[67](#) hæitum *tilf.* Bf.

[68](#) lykils marke Fb, e; Gi, l, s; a lyckli Gg.

[69](#) kyn Ea.

[70](#) hans Bb, k; D; Ea, c, e; Fe, f; Gg.

[71](#) *nytt avsnitt med overskr.:* Styld tridie gong till ij *skillinga* 313.

[72](#) Nu stel hann hit Bd, e; En ef hann stel Bf; Gmx; Nu er hann stel Bg; Nu stæll hin sami Bl; Steln hann Ea, c; Ga, b, c, d, n, s, t; Nv stel sa hin same Fb; 343; En ef han stell oftar Gf; Nu ef hann steln Gi.

[73](#) .iij. sinni en (*mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; þridia sinna D; þridia sinn Gd, e, g, h, i, n, p, q, r, s, t; þridia sinne Gmx; 313; 343; *fra* Nu: Nu stel hann oftar Fd.

- [74](#) þa er hann sæckr Fd.
- [75](#) huð sina Bl; Ea, c; Fb; Gp; huðenne Fd, f; hud sins 343.
- [76](#) ok Fd.
- [77](#) a Bc; tekr Gc; *fra* en: ok giælde konunge Bf; *ok æigi konungr* Bg.
- [78](#) .v. Bd.
- [79](#) *mgl.* Bb; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, f, g, h, mx, n, p; 313; 343; *fra* .vi.: till .vj. marka Be, l; Fb; huarn pænning Ea, c.
- [80](#) fear hans (*mgl.* Ec) Ea, c; ef til er Ga, b, c, d; *mgl.* Bf, k; Ge, f, g, h, i, n, p, q, r, s.
- [81](#) *mgl.* 313.
- [82](#) *mgl.* Bb; D; Ef; Ga, d, e, n, q, r, s.
- [83](#) *fra* sa: hin same Bb; han Bd, f, g; Ff; *mgl.* Eb.
- [84](#) *mgl.* Ba, b, c, d, f, g, k, l; D; Eb; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, k, p, r, s; 313; 343; *fra* hinn: han Gn.
- [85](#) til øyris *tilf.* Bf; 343.
- [86](#) dauðr *ok tilf.* Ba.
- [87](#) *nytt avsnitt med overskr:* Styldr første gong thill *halfrar* (j) *merkr* 313.
- [88](#) Nu 343.
- [89](#) *mgl.* Bd.
- [90](#) sa *tilf.* Ea, b, c, d, e, f; hinn same *tilf.* Gd.
- [91](#) hann Gc, n, t.
- [92](#) *Silfrs* Ba, d, k, l; Fb; Gq, r; 313; væghinna Bb; *mgl.* Be, f; Ed, e, f; Fe, f; Gf, mx; 343.
- [93](#) i fyrstu *tilf.* Bf.
- [94](#) *mgl.* Ea, b, c, d, e, f.
- [95](#) er Ba, c, d, g, k; D; Eb; Gh; 313.
- [96](#) fyr Ba, d, f, k; D; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, p, s; 313; fyrri Gt.
- [97](#) þui liku Ba; þui Bf; Ea, c, d, e; Ge, g, n; *mgl.* Ef; *fra var:* er fyr at þuí Fc, e; var at sliku fyr Fd; hefir at sliku fyr veret Ff; uar at þui kendr fyr Ga, b, c. var at sliku kenðr fyr Gd, e, g, h, k, p, s; uar at þui fyRi kendr Gt.
- [98](#) *fra var:* *mgl.* Bd.
- [99](#) skall hann *tilf.* Gmx.
- [100](#) løysa Bb, d, g, l; D; Fb, f; Gmx, n, q.
- [101](#) hann *tilf.* Ga, b, c, d, k, s; *fra* løysi; skall han løysa Gf.
- [102](#) huð sina Ba, f; Ed, f; sik með (uið Gt) Bb, e, l; Ec; Fb, e; Gi, mx, q, t; 313; 343; huð sina með Gh; huðina Gp.
- [103](#) *mgl.* Fc.
- [104](#) *mgl.* Bl; Ea, b, d.
- [105](#) konunge D; Fe; *mgl.* Be; Gmx.
- [106](#) ælligar Ef.
- [107](#) *her en hel side beskrevet med runer, som inneholder stykker om grenseskillet mellom Norge og Sverige (Ms. fol 100b), og som ikke har med loven å gjøre. På neste side fortsetter landslovens tekst uten at noe mangler* Bl.
- [108](#) *mgl.* Ge.
- [109](#) hin sama 343; *mgl.* Gc.
- [110](#) til halfrar *merkr tilf.* 343.

- [111](#) farre han vtlægr oc Bk.
- [112](#) dauðr oc *tilf.* Ba, k; utlægr ok *tilf.* Ed.
- [113](#) *fra* er: fare han vttlægghir oc dræper oc døydar 313.
- [114](#) *nytt avsnitt med overskr:* Styld Andenn gong thill j *merkr* 313.
- [115](#) En Bd, e; Ea, b, c, e; Ga, b, c, d, f, h, n, s, t.
- [116](#) þiofr: r *vanskelig å lese* Fa; maðr Be, g; Ee; 343; hann Gr.
- [117](#) at Ba, e, f, k; Gmx; 313; a Ea; Ge, g, n.
- [118](#) fyrsta kaste. Bf; Ed, f.
- [119](#) sa er ækki var aðr at sliku kendr *tilf.* Be, l; Fb; þann er at þi var æi fyr kiændr *tilf.* Bf; er æigi var at þui fyr kæindr *tilf.* Ef.
- [120](#) veghennar Bc, g; D; Eb, d; Fc, d, f; Gt; *mgl.* Ba, b, d, e, f, k; Ea, c, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, mx, n, p, r, s; 313.
- [121](#) sa er ækki var fyrer at sliku kendr *tilf.* 343.
- [122](#) *mgl.* Ef.
- [123](#) firir gort Bg; Ec; Fc, e; Ga, b, c, d, e, g, n, s, t.
- [124](#) *mgl.* 343.
- [125](#) *mgl.* Ba, c, f, k; D; Eb, d, e, f; Fd, e; Gc, e, g, h, i, p, q, r, t; 313.
- [126](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Ff; Ge, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313.
- [127](#) hafa Eb; 343.
- [128](#) *mgl.* Ed; Gt.
- [129](#) ræfst Bk; Eb; 313.
- [130](#) firir *tilf.* Gq.
- [131](#) *mgl.* Gh, n, p, t.
- [132](#) *mgl.* Ba, c, g, k; D; Eb; Fb, c, d, e, f; Ge, g, h, p, t; 313; *fra* sa: *konungs* vmboðs maðr læggr a þan Ee; *fra* læggr: uil a han haua lagt Gn.
- [133](#) vmboð Bc, e, g; Eb; ualldet Gt.
- [134](#) *mgl.* Ga, b, c; 313; *fra* sa: *konungs* vmboðs maðr læggr rað a Ed, f.
- [135](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.
- [136](#) *mgl.* Bc, g; Eb; Ff.
- [137](#) *fra* sem sa: sem *konungs* vmbodes maðr lægger rad a Bf; *fra* i hende: *mgl.* Ed, f; *fra* retra: retrar ræfsinghar Gg, h, i.
- [138](#) hann *tilf.* Fc, d; Ga, b, c, t.
- [139](#) *mgl.* Eb.
- [140](#) lifi sinu D; Eb; Fe; Ga, b, c, e, g, h, q, r, s, t.
- [141](#) En Bd, e, f, g; Ea, c; Ff; Gd, e, i, mx, n.
- [142](#) þo at Ee; *mgl.* 313.
- [143](#) *mgl.* Bl; Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t.
- [144](#) *mgl.* Fe; Ge, g, mx, p, q, s.
- [145](#) *mgl.* Ge, g, mx, p, q, s.
- [146](#) *mgl.* D; Fc, e; Ga, b, c, e, g, p, q, r, s; 343.
- [147](#) *mgl.* D; 343.
- [148](#) sliku 343.

[149](#) *fra hinn*: hin same þiofar (*maðr* Bb, d, e; *mgl.* Bl; *fra hin*: *mgl.* Bc, f, g) stel (*mgl.* Bc, d, g, l) oc (*tilf.* Ba, k) uordar oftær at (a Bd) sliku (þyfsku Bc, d, g, l) kendar Ba, c, d, g, k, l; 313; hin same *maðr* stel oftær Bb, e, f; hin same (*fra hin*: *mgl.* Eb, d, f) *maðr* stelr optare (*fra stelr*: uærðr oftær at þyfsku kunnr hin same Eb) Ea, b, c, d, f; *maðr* se oftær at þui kiændr Ee; *maðr* verðr optær at sliku hænðr Ff; hinn same stelr optare Ga, b, c, d, e, g, q, r, s; sa hin same værðr oftær at sliku kendr at han stell Gf; sa *maðr* hin same verðr j þyfsku kændr Gh; sa *maðr* stelr optare Gi; hinn same *maðr* stelr optare Gn, p, t; sa hin same *maðr* stelr optare Gn; *mgl.* Ee.

[150](#) sa Bl; sa hin same Fb.

[151](#) stollet 343.

[152](#) allu þui sem hann atte bæðe i *tilf.* Bd; fe oc friði (i *tilf.* Fd; Gt) *tilf.* Bg; Ea, b, c, d, f; Fd; Ga, b, c, d, f, i, mx, n, t; feno i *tilf.* Ee.

[153](#) allu þi er hann a Bf; Ed, f; fe och fridi 343.

[154](#) lifui sinu Ed; Fb, e; þo lifinu Fd; lifinu þær Gi; *fra ok*: *mgl.* Fe.

[155](#) *deretter i margen utdrag fra Íslendingabók og retterbøter fra kong Håkon* Gf.

[156](#) Her (*mgl.* Bk) segir (*mgl.* Bk) hosso þiof skal binda með fe stolno Ba, k; Huers bøndr ero skyldir vm þiof Bc, g; Vm þiofs taku *ok* ef *maðr* lætr þiof lausan Bd; Vm þioftaku oc gøymslu hans till þings oc till draps Be; Ef þiofr er funnin Bf, l; Ea, c; Gi; *Capitulum* 2 D; Ef *maðr* ræner mann þiofe Eb; Bøndr er skyldugir at fyllgiæ Ed; Ner þiof skal binda Fc; Huorsu með þiofue skal fara ef hann (er) tækin Ff; Um þiofa færslur Ga, b, c; Vm þiofua færslur huerso *maðr* skal fara Gd; I, *Capitulum* .ij. Ge; vm þiofs taku oc band a honum Gf; vm þiofer er bundinn þa skall Gh; Wm tauku þiofs: oc band: og huersu hann skall færa hann till vmbodz mans konungs: *Capetulli* Gmx; Vm abyrgd þiofs Gn; (1) Vm fola Gp; Vm þiof Gq; Huar þiof skal dōma Gr; Huerium þiof skall fa Gs; vm þæt ef *maðr* lætr þiof lausan Gt; Huærsu tioff skall Binda medir fe stolno 313; Vm þiof huar han skal dōmast oc fe þæt sem hann hæfr oc hur þiof skall abyrgiast 343; *mgl.* Bb; Ee, f; Fb, d, e.

[157](#) ij. *tilf.* Ga, b, c; Ea; II *Capitulum* *tilf.* 313.

[158](#) Nw Ba, b, c, d, e, f, g, k; Ea, b, c, e; Fc, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, s, t; 313.

[159](#) *fra* En: Nv er þiofr Gq.

[160](#) bundin 313; *fra* ef: ef *maðr* <...> þiof (*mangler trolig et ord på 5 – 6 bokstaver*) Bb; er þiofr fundin Bc, e; Gq; ef þiofr er bundin Bd, k; D; Fb, e, f; Gc, h, i, t; er þ. bundin Bg; Eb; ef þiofr verðr fundin Ee; Gg, mx.

[161](#) þiofsko Bk; 313; fola *rettet med annen hånd til* þiofnað Fe.

[162](#) hans Ff.

[163](#) oc *tilf.* Fe.

[164](#) i *tilf.* 343.

[165](#) føre Ba, d, e, f, k; færi Gi, r.

[166](#) þan þiof Fe; *mgl.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Eb, c, d, e, f; Fb, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 313.

[167](#) til konungs vmbodes manz Bf.

[168](#) konungs *tilf.* Bb, d, l; Ea, b, c, d, e; Fb, c, e, f; Gi, n, t; 343.

[169](#) *mgl.* Gmx.

[170](#) eða fiottraðan *tilf.* Ea, c.

[171](#) han *tilf.* 313.

[172](#) hafe 343.

[173](#) hann Bk; 313; *fra ok* hallde: *mgl.* Ee.

[174](#) konungs *tilf.* Bd; Fc, f; Gn; honum *tilf.* Ba, b, c, d, g, k; Ea, b, c, f; Ga, b, c, d, i, n, s; 343.

[175](#) draps D; 313.

[176](#) en Ef.

[177](#) oc *tilf.* Gmx; 313.

[178](#) *fra* til þings: til þinnings (draps Bk) *ok* af þingi i fiaru til drafs (*fra* til: *mgl.* Bd, e, f, k, l) Ba, d, e, f, k, l; till draps (*ok tilf.* Bc, g; Eb) af þingi *ok* (*mgl.* Bc, g) i fiaru Bb, c, g; Eb; en af þingi *ok* þar till abyrgizst konungs vmbods maðr Ed; til þings af þingi oc i fiaru Fb; til þings af þingi oc til fiaru Fc; til þings *ok* af þingi *ok* i fiaru Fd, e; Gd, l, n, s; til þings af því þingi oc i fiaru Ff; til draps *ok* af þingi i fiaru Gh; til þings *ok* (en Gg) af þingi til (i Gf, i, n, p, q, r) fiaru Ge, f, g, i, n, p, q, r.

[179](#) *ok* Fd; Gmx; 343; *mgl.* Fe.

[180](#) *mgl.* Gmx, t.

[181](#) konungs *tilf.* Bc, f, g; Eb, e; Gr, t.

[182](#) menn Eb; Gmx; 313.

[183](#) refsæ honum Bf; Ed; lata ræfsa honom Ef; *fra* fae: fae til mann at drepa. hann Fb, c, d, e, f.

[184](#) oc Bb; Fb; Gmx; *ok* sua skal Gd, l, t; *mgl.* Gq.

[185](#) *fra* *ok* suo: *mgl.* Bf; *fra* alla: allum þiofuom Ed, f.

[186](#) *mgl.* Gi.

[187](#) allir *tilf.* Gp.

[188](#) skyldugir Ba, b, c, e, f, g; Eb, d, e, f; Fb, f; Gt.

[189](#) til *tilf.* Ba, k, l; Fb; Ga, b, c, d, p, s, t; 313; 343.

[190](#) þiofe *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fb, c, f; Ga, b, c, mx, t; 313; honum *tilf.* Ed; Fe; 343; þiofa *tilf.* Gn.

[191](#) *mgl.* 343.

[192](#) foruæðs Ee.

[193](#) *ok* er þa Bc, g; þa er hann Bf.

[194](#) *mgl.* Fd.

[195](#) bændr Gi.

[196](#) *mgl.* Bd; *fra* þa er: *mgl.* Bb.

[197](#) þiofue till ðraps *tilf.* Bk; D; Gi, p; 313; þiofe *tilf.* Ed.

[198](#) seckr huar (þeirra *tilf.* Bg; Eb) Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, d, f; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, n, s, t; 313; þa er huær þeirra sæckr Bd, l; sa seckiz Ee.

[199](#) halfre mqrk Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, p, q, r, s, t; 313; mqrk Fb.

[200](#) *mgl.* Be; *fra* sækr: þa liggr slikt vid. sem þeir sotte ei þing Bf; Ed, f.

[201](#) er æigi fær En *tilf.* Ea, c; er eigi fylgir *tilf.* Gi; En *tilf.* Ga, b, c, d, h, n, s, t.

[202](#) *mgl.* Gh.

[203](#) alt *tilf.* Bc, d, e, f, g, k, l.

[204](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l.

[205](#) uerdar Bb, b, c, d, g, k; D; Eb, c, e; Fc, e, f; Ga, b, c, d, h, i, mx, s, t; 313; var Bf; Ea, d, f; Ea; Gn, p, q, r.

[206](#) með Ba, b, f, k; Ed, f; a Eb; Fe; 313.

[207](#) þæt Bd, l; Fb.

[208](#) þat *tilf.* Bc, f, g; Ga, b, c, d, n, s, t.

[209](#) tekar Ba, b, k; D; Ea, c; Ff; Ga, b, c, d, g, h, s, t; 313.

[210](#) er Fc, d; oc Ga, b, c.

[211](#) *fra* ef: utan Gi.  
[212](#) bers Bf; bar Ed; bærzt Fe; Ga, b, c, d, l, p, r, s, t; berizt Gi.  
[213](#) monnum Ee; Gn; *mgl.* Bd, e, k; D; Ef; Fb, f; Gd, e, f, g, h, mx, s, t; 313.  
[214](#) *mgl.* Ed.  
[215](#) vm Ba, k; 313; at æigi Fe.  
[216](#) *mgl.* Fe; Gn.  
[217](#) løusa Fc; *mgl.* Bb; Gp.  
[218](#) þa *tilf.* Ec; Gi; 343.  
[219](#) En *tilf.* Ea, c, e; Ga, b, c, d, n, s, t.  
[220](#) skal abyrgiaz Bc, f, g, l; Eb; Fb; Gi; 343; a abyrgiæst Ed; a at abyrgiaz Fd.  
[221](#) tekur ok bindar Ba, k; 313; bundit hæfir Bb; bindr elligr Ea; tækr Ed; Fb; en ef hann lættr lausan Ee; *mgl.* Eb, f.  
[222](#) sleppir hann honum seckr *tilf.* Ba, f; sæckr *tilf.* Bc, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Gg; 313; eða sekr *tilf.* Ga, b, c, d, n, t; *fra* .iiii.: *mgl.* Ff.  
[223](#) *mgl.* 313.  
[224](#) konungh *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343; konunge *tilf.* Fe; *fra* .iiii.: *mgl.* Ff.  
[225](#) *mgl.* Ba; Gmx.  
[226](#) kómær Ee; er settr Gi; 343; sættr hanum 313.  
[227](#) nidr hia Bf; aflett Ea, b, c, e; a flott Ed; .a. flæt Ef; hændr Fe.  
[228](#) vmbods manne Ba, b, d, e, f, k; Ea, b, d, f; Fb, f; Ge, f, g, h, p; syslu manne Bc; s: manz Bg; Fc; Gn; armanz Bl.  
[229](#) konungs *tilf.* Bb, f; Ea, c, d, e; Fd, e, f; Gh, mx, t; 313; 343.  
[230](#) hafa 343; þar till *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, d, l, m, n, t; uiðr *tilf.* Eb, d; Ge, f, g, h, i, p, q, r, s; hia *tilf.* Ee.  
[231](#) vatta Bd; Ee; Gr.  
[232](#) till Ef; *mgl.* Ea, b, c, d, e; Fd; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t.  
[233](#) er Ff.  
[234](#) *mgl.* Ef.  
[235](#) ugildar Ba, k.  
[236](#) Nu Fe; Gmx; 343.  
[237](#) vmbods maðr konungs Ee; hann Gd, n, t; *fra* En: huer er Bg.  
[238](#) slær Gh.  
[239](#) er Bg; þa er sa Ef; Fc; Ge, g; þa er Ff; *mgl.* Ed.  
[240](#) *mgl.* Bl.  
[241](#) *mgl.* Gf.  
[242](#) oc *tilf.* Ea, c, e; Ga, b, c, d, n, s, t.  
[243](#) menn Ga, b, c; mans 313.  
[244](#) *mgl.* Bd, l; Fb; Ge, g, mx.  
[245](#) annarr maðr Bb, c, g, k, l; D; Eb; Fb, c, e, f; Ge, f, g, h, i, mx; 313; 343; annar Bd; *fra* suo: *mgl.* Ee.  
[246](#) i því fylki Ea, c; þa 343.  
[247](#) dómast *tilf.* med annen hånd Gmx.  
[248](#) *mgl.* Fe; Ga, b, c, d, e, f, g, n, p, q, s, t; 313.  
[249](#) stell Ee; 313; stelr Fc, e; Ge, g, t.

[250](#) æ tilf. Bf.

[251](#) staðinn Gp; *fra* sem: sem hann er tekinn Gc; 343.

[252](#) Hér segir huariu sa er seckr er annan rener þiofe Ba; Huerso maðr a af þiofe at taka sit sæcta laust Bc; Ef maðr rener man þiofe ok ef maðr tækr við fe sinu þiofstolno (*fra ok: ok* vtlægum manne Be; *ok* kiænnir fe sit Ff; æda vtlögum Gh; *mgl.* Bf, Gp; *fra* þiofe: vtlægum manne Ea) Bd, e, f; Ea; Ff; Gh, p; Huerso maðr skal sit af þiofue taka Bg; Sa er ræner man þiofue Bk; *Capitulum* 3 D; huerso maðr skal stolet fe aftr fa Eb; Ef þiofr er tæikin a manne Ec; Ef madr kiænnir fe sitt þiofstolett Ed; Ef ræner þiof eða vtlegum manne Fc; Ef maðr tekr uiðr fe sinu þio(f)stolnu Ga, b, c, d; *Capitulum* .iiij. Ge, g; En ef maðr verðr rentr þiofe oc ef maðr løygnir þiofe Gf; Vm ran þiofs Gi, s; Ef madur er rænttur þiofe: Eda kenner fiæ sitt: Capetulli Gmx; Vm viðtokv með fe sinu Gn; Eff madir ræner Tioffue æða vtslægum manne 313; Ef madr ræner men þiefe æda verdr þiof lauss æda tækr madr vid fe sinu þiofstellenu 343; *mgl.* Bb, l; Ee, f; Fb, d, e; Gq, r, t.

[253](#) iii. tilf. Ga, b, c; Ea; III *Capitulum* tilf. 313.

[254](#) En Bd, e, l; Ea, c, d; Fb (*initial mgl.*), c; Gmx, q; *mgl.* Fe; Gf, n, t.

[255](#) skal sa suara Fe.

[256](#) sakum Bc, g; Eb; *fra* suare: þa er hann (sa Ef) sæcker .x. markum silfrs Bf; Eb, f.

[257](#) firir tilf. Gp.

[258](#) *mgl.* D; 313; 343.

[259](#) annari D; *mgl.* 343.

[260](#) er D; 313; varu Ga, b, c, mx; var 343.

[261](#) er ræntti gialdi tilf. Gmx; bote tilf. 313.

[262](#) *fra* þeirra: annara (þæira Bl) er i gangu er (varo Bc, d; var Bf, g, l) með honom. bote (*mgl.* Bb, d, e, f, l; er sæckr Bc, g) mqrk silfrs konunge (við konong tilf. Bc, d, g; *mgl.* Bb, f, l) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; annara er i gangu uar með honum. sæckr (*mgl.* Ed, e, f) mork silfrs við (*mgl.* Ed, f) konong (*mgl.* Ed, f) Eb, d, e, f; þeirra mork Silfrs er igangu var mæð hanum Fb; þeirra annara mork Silfrs við konong er igangu varo mæð hanum Fc; þeirra annara mork Silfrs er igangu ero mæð hanum Fd; annara mæð honum sæckr mork Silfrs við konung Fe; annare mork Silfrs við konung er igangu var mæð hanum Ff; þeira (*mgl.* Gd, h, i, l, m, n, p, r) annara (annar Gf) er igøgn (igongu Gd, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t) standā (uaro Ge, g, n, p, q, r, t; er Gf, s; var Gh, i; eru Gr, s) með honum mqrk silfrs (*mgl.* Gh) viðr konungr (*fra* viðr: konunge Gt; *mgl.* Gn, q; *fra* mqrk: gialde mqrk silfrs konunge Gf) Gd, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; *mgl.* Ea, c.

[263](#) við konung tilf. D; konungi tilf. Gmx; 313.

[264](#) *mgl.* Bc, k; D; Eb, e; 313.

[265](#) *mgl.* Gf.

[266](#) *fra* þo: þo (*mgl.* Ec; Ff) at hann uerdi (verdr 343) lauS Ba; D; Ea, b, c, e; Ga, b, c, t; 313; 343; at lauS verði Bd; þo (*mgl.* Ff) at hann (*mgl.* Fd) verði honum (*mgl.* Fc, d) laus Fb, c, d, e, f; þo at hann (*mgl.* Gf, i, q) verði løyst (laus Ge, f, g, h, i, q, r, s, t; honum lauss Gp; honum verðe þiofr laus Gn) Gd, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; *mgl.* Ed; *fra* En ef ein: *mgl.* Bg.

[267](#) Nota tilf. i margen 313.

[268](#) Nu ef madr kennr 343.

[269](#) *mgl.* Gmx.

[270](#) i hondom Bc; Eb.

[271](#) annara manna Bc, g; Eb; annars manz Bf; Ef; Gh; nockors manz Ff; *mgl.* Fc; manni *mgl.* Ge, g.

[272](#) þa Ee; *mgl.* Ga, b, c, t.

273 take Ec; Ga, b, c, t.  
 274 *mgl.* 343; *fra ok*: þa take hann Gd, m, n, t; *ok* tækr Ge, f, g.  
 275 skili Ec; Ga, b, c, d, n, s, t; skilr D; Gh, i, p, q; mæler Ge, g.  
 276 *mgl.* Ba, g, l; Ee; 343.  
 277 hann Bf; Ed, f; Gp.  
 278 rett Ba, f.  
 279 ne þoar manna *tilf. i margen* Gb, c; *i selve teksten* Gd, t.  
 280 et 313.  
 281 hafi Bb, l; Fe.  
 282 han *tilf.* Ba, b, c, f, g, l; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.  
 283 þa Ee; *mgl.* Eb, d; Gmx.  
 284 til *tilf.* Ba; 343; við *tilf.* Bb, c, d, e, f, g, k, l.  
 285 vitni Bl; Ea, c; Fb, d, f; Ga, b, c, d, mx, n, r, s, t; 343; *mgl.* Ef.  
 286 till Ea, c; Ga, b, c, d, f, g, l, n, t; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; 343.  
 287 hin Ba, b, c, d, k; D; Ee; Fe, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; þiofr Fd.  
 288 sa Ba, b, c, f, k; D; Ea, c, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, h, i, n, p, s, t; 313; *fra sannr: mgl.* Eb, e.  
 289 er *tilf.* Ba, b, f, g, k; D; Fe, f; Ga, b, c, d, h, s; 313.  
 290 orseckar Ba, b, f, k; Eb; Gh, p; usakaðr Bd; Gf; er vrsæckr Ee.  
 291 við tekur Ba, b, d, e, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; Fb, c, e; Gmx; 313; 343.  
 292 *fra* sa er: vsæckr Bf; *fra sannr*: useckr en hin er sannr at sok Ed, f.  
 293 Nu Fd.  
 294 maðr Fe; 313; 343; *mgl.* D; Ff.  
 295 þui Ba, e, k; þiof Gt.  
 296 þiofr løypr vndan oc hann Bb; et 313.  
 297 tok Gi.  
 298 fe sitt Be; *firir* fe Ge; við fe Ef; Gf, g, i, q, r; við Gh.  
 299 han er 343; *mgl.* Gf, mx.  
 300 þat *tilf.* Ba, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.  
 301 syslu maðr eða Bf, l; lænðr maðr eða Ed, e, f; Fc; Ge, g; *mgl.* Bd; Fe.  
 302 lænðr maðr Bf; barun Bl; vmboðs maðr Fb; d, e; Gi; 343; *fra barrun*: vmboðss mader 313.  
 303 *konungs tilf.* Bl; Fb, d, e; 313; 343.  
 304 hafe sett gorua Ba, b, c, d, e, f, g, l; Ea, b, c, e, f; Fb, c, d, e, f; Ge, f, g, i, mx, n, r, t; *hafa gert* sæt D; hafa sætt gorua Ga, b, c, d, p, q, s; 343; hafua gort sætt *firir* Bk; 313; hafe drepit niðr *konungs rette* Ed; hafe sætt gort Gh.  
 305 þen Bc; hin Be; Ge, f, g.  
 306 stolet uar *firir* Ba; stolin var Bb, e, f, k, l; D; Ea, b, c, d, f; Gd, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; stolen er Bc, g; Ee; feet atte 343.  
 307 hin Ba, d, f, g, k; Ea, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, i, mx, n, p, r, s; 313; 343.  
 308 stall Ba, b, c, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s; 313.  
 309 et 313.  
 310 hafe Bc, g, l; Fb, e; Gi, r, t; 313; hafua þeir Ef; hefer Gmx; *mgl.* Bk; Gp.  
 311 sa *tilf.* Fe.  
 312 rett Ba; *tilføyd i margen med samtidig hånd* Gc; *fra ok hafa: mgl.* Ed.

[313](#) hin Bl.  
[314](#) er Ba, b, c, e, g, k; D; Ee; Fc; Ge, g; 313; *fra ok* hafa: *mgl.* Gf.  
[315](#) syni Gf.  
[316](#) *mgl.* Bb, e, k; D; 313.  
[317](#) En ef æidi fellr *tilf.* 343.  
[318](#) sa eiðr Ga, b, c, f, mx; en sa eiðr Gd, s; þa 343; *mgl.* Ba, b, d, e, f, g, k, l; D; Ea, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Gt; 313.  
[319](#) æiðr *tilf.* Fb.  
[320](#) er fellar *tilf.* Ba, f; ef fellar *tilf.* Bb; D; Ea, c, d; Ga, b, c, d, mx, n, q, s, t; silfrs *tilf.* Gf, i.  
[321](#) *mgl.* Ga, b, c, d, i, n, s, t.  
[322](#) sannr *tilf.* Fe.  
[323](#) at *tilf.* Fb.  
[324](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.  
[325](#) Vm fe þiofstolet oc fylgir ei (æigi 313) þiofar Ba; 313; huerso maðr skal søkia stolet fe at lagum Bc; Ef maðr stendr fe sit þiofstolet Bd, e; Ea; Ef maðr finner fe Bf; Huerso maðr skal søkia af þiofe Bg; Vm fe þiofstolit Bl; Gr; *Capitulum* 4 D; Vm kenslar mal Eb; Vm fe þiofstolet i hende oðrum manne Ec; En ef hin kallær kaup sitt ok kallær Ed; Vm fe manz þiofstolet Fc; En ef maðr stændr fe sitt þiofstolit Ff; Ef maðr stendr mann með fe sinu Ga, b, c; Æf maðr stendr mann a fe sinu Gd; *Capitulum* .iiij. Ge, g; Ef maðr stendr fe sitt þiofstolet i hende adrum manni Gf; Vm þiof stolet (fe *tilf.* Gi) Gh, i; Huersu madur skall sækia fiæ sitt þiofstollit: Kapitulle Gmx; Vm heimildar man Gn; Ef maðr kennir fe sit þiof stolit Gp; Wm widrtockur fear sins Gs; Vm fe þiofstollet ef madr stendr i henndi oðrum manne 343; *mgl.* Bb; Ee, f; Fb, d, e; Gq, t.  
[326](#) .iiij *tilf.* Ga, b, c; Ea; *IIII Capitulum tilf.* 313.  
[327](#) Nw ef maðr stendar Ba, b, e, f, k; 313; En (*mgl.* D; Gf) Ef maðr stændr D; Ff; Gf.  
[328](#) annars mannz Ba; Ef; Fe, f.  
[329](#) och fylgir æigi Tioffuer *tilf.* 313.  
[330](#) hin Bc, f, g; oc ef han Bd; sa Ea, c; Ga, b, c, d, n, s, t; 313; af hann Ee.  
[331](#) næfniz Bf.  
[332](#) at *tilf.* Bf; Ed; vm *tilf.* Ee.  
[333](#) hæimollðr man Bb; h. mannz Bk; hæimildar taku Ee; heimilldar men Gn; heimilldar tockum Gs; heimilltar uitnum Gt; manne *mgl.* Ef; Gd, s.  
[334](#) fyrir *tilf.* Ea, b, c, d; Ga, b, c, d, n, t; at *tilf.* D; Ff; Gh, s.  
[335](#) kallaz kœypt hafa Be; kallar fe (*mgl.* Eb, c, d, e, f) sitt kaup Ea, b, c, d, e, f; kallar uara (vera 313) kaup sitt Fe; 313.  
[336](#) *mgl.* Ba, c, e, g, k; D; Eb, d, e, f; Fc, e; Ge, g, q, r; 313.  
[337](#) æste Gh.  
[338](#) hann *tilf.* Ba; Gh.  
[339](#) fe hans Ba, b, e, k; D; 313; þan Fe; *mgl.* Ga, b, d, i, n, s.  
[340](#) suo firir *mgl.* Fb; suo *mgl.* Bl; Fe; *fra ok: mgl.* Gi, n; *fra hann: hann ok setia firir* Ed, f; *mgl.* Ea, c; Ft; Gt.  
[341](#) *mgl.* Bb; *fra hann: mgl.* Ea, c, d, e, f.  
[342](#) hans *tilf.* Fb, c.

343 þetta Eb; *fra* hann: þat fe Gt.  
344 fe *tilf.* Ea; Gd, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; *hann* ok setia *firir tilf.* Ed, f.  
345 *mgl.* Gmx.  
346 kannar Ba, d, e; Gf, h, s; kallar Bc, g; Eb, d, f; Fc; Gmx; kendi Fe.  
347 gere Ba, e, k; Ed; Fd; Gh, l.  
348 *mgl.* Bc; Gmx.  
349 *mgl.* Gmx; *fra* þa skal østa: *mgl.* Bf; *fra* þa: at lata bæra 343.  
350 sin *tilf.* Ba, e, f, k; Ea, c; Ff; Ga, b, c, d, h, i, n, p, s; sitt *tilf.* Gt; *vm tilf.* 343.  
351 ef Gh.  
352 se Bf; Ea, b, c, d, e, f; Fc; Gc, e, g, n, t.  
353 þat *tilf.* Eb.  
354 *fra* ok: oc æighi gaf han þatt Bd, e; ok gaf *hann* þat huarke Bf; oc hann gaf huarki Ff.  
355 *fra* hann: *hann* gallt eigi ne gaf Ga, b, c, d, n, q, t; eigi gaf *hann* þat ne galt Ge, g; han gaf æigi ok æigi ne galt Gp.  
356 han *tilf.* Ba.  
357 ne Ba, b, e, k, l; D; Fd, e, f, Gh, mx; 313.  
358 *mgl.* Ff.  
359 *hann tilf.* Eb.  
360 eigi Fd.  
361 manni *tilf.* Gp.  
362 nockorom *tilf.* Fd.  
363 *mgl.* Ba, f, k; D; Gt.  
364 at selia *mgl.* Gd, t; *fra* ok enggum: *mgl.* Bf; Ed, f; Gq.  
365 þat *tilf.* Bc, g; Eb; Fb; fe sitt *tilf.* Ea, c, d; þat fe *tilf.* Ge, g; 343.  
366 fe sit *tilf.* Ba, e, l; Fe; þet fe Bf.  
367 sidan Bc, g; Eb.  
368 *mgl.* Ef; *fra* skal: gere Ba, c, g, k; gere han 313.  
369 annat *tilf.* Fb.  
370 Och 343; *mgl.* Ef; Gi.  
371 fare Ba, g, k; Gi.  
372 hæim Be; i braut Gmx.  
373 sitt Fe.  
374 røyni Ba, e, f, k; Gi; 313; røynæ Gf; *mgl.* Gh.  
375 tekiu Ba; tacka Bk.  
376 hins Bc; Ga, b, c, d, h, i, l, s, t; hannum 343.  
377 En Ba, c, g, k, l; Eb, d, e; Fb, e; Ga, b, c, d, q, r, s, t; 313; 343.  
378 þat Fd; Gt.  
379 þat 343; *fra* hon: honum brestr hæimildar maðr (*fra* maðr: taki hans Ga, b, c, d, l, s, t) Be; Ga, b, c, d, l, s, t; hon brægst honum Gh, i; þat brestr hin Gn; hanum brestir hæimildar taka 313; *fra* ef: þa er honum brestr hæimilldar taka Fe.  
380 *mgl.* Bd, f; Ed; Ff; Ga, b, c, d, h, q, s.  
381 nema *hann* syni með settar eidi. oc nefnðar uitni (uitnum Ga, b, d, mx) at *hann* stal eigi (*fra* at: at eigi stal *hann* uttan kœypti Ga, b, c, d, mx). sa eidar fellar til .iiij. *marka* ef fellar *tilf.* Ba; Ga, b, c, d, mx, s, t; tui

fe tilf. 343.

[382](#) Ef maðr kennir aðrum manne stuld Ba; Ea; Gs; Huerso maðr skal æftir sinu stolno læita Bc; Her sægir ef maðr kenner manni þyfsku ok vndan førslo vm þat Bd; En maðr kenner aðrum (manni Bf) stuld Be, f; Vm stuld Bg; Gq, r; Ef maðr kennir aðrum stuld Bk; Ga, b, c, i; 313; Vm kænningh at stullð. capitulum. Bl; Capitulum 5 D; Vm stuld oc ransak Eb; Fe; Nu kennir maðr oðrum stulld Ec; Bønðr skulu gera hinum stemfnu till Ed; Æf maðr stændr mann a fe æða kennir aðrum stuld Gd; Capitulum .v. Ge, g; Ef maðr kenner aðrum stuld huersu maðr skall vndan føræz at laghum Gf; Ef maður kenner aðrum stuld: og wndann færslu: kapitulli Gmx; Vm kenls ok stuld Gn; Vm stuld ef maðr kenner aðrum manne 343; en ev. overskr vises ikke 2; mgl. Bb; Ee, f; Fb, d; Gh, p, t.

[383](#) v. tilf. Ga, b, c; Ea; V Capitulum tilf. 313.

[384](#) Ef maðr kennir Ea, c; Kenner maðr 343.

[385](#) manni Gr; mgl. Ed.

[386](#) manne tilf. Ba, b; D; Ea, c, d; Fe, f; Gh; 343.

[387](#) en aðrom viðr toko tilf. Gq.

[388](#) mgl. Be, g.

[389](#) glera Gmx.

[390](#) er Fe.

[391](#) mgl. Be.

[392](#) gera tilf. Bk.

[393](#) mgl. Ff.

[394](#) mgl. Bl.

[395](#) eða Eb; Ge, g.

[396](#) oc tilf. Ba, f, k; 313.

[397](#) ef hann er innan fylkis. en ef hann er vttann fylkis. þa skal gæra honnum stæmfno aptr til næsta þing tilf. Fb, f.

[398](#) føra Gh; fra til: mgl. Be.

[399](#) til Gi; 313.

[400](#) þings Gi; 313; fra heim: þing. eðr hæim. Bf; Ed, f; þing eða fara a þing Ee; fra eða: mgl. Ea, c; Gc, e, g, n, r, t.

[401](#) at Fb, f.

[402](#) lysi Gg.

[403](#) þar tilf. Bb, d, e; Ec; Fe; Ga, b, c, d, f, i, mx, s, t; 313; þuiat þa tilf. Gn.

[404](#) hans tilf. Bc; D; Eb, d; Gh.

[405](#) hans Fd, f; mgl. Ed; Fe; fra ok lysa: a þingi skal lysæ þyft hans Bf.

[406](#) þui at tilf. Ea, c, e; þui tilf. Gt; fe sinna tilf. 343.

[407](#) þa Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, n, p, t; 313; 343.

[408](#) menn Bc; D; Eb; Fc, d, e, f; Ge, g, h, r, t; 313.

[409](#) stemfna Ge, g.

[410](#) aftr tilf. 2.

[411](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Gc, e, g, h, n, p, t; 2; 313; 343.

[412](#) þings tilf. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, q, r, s, t; 2; 313; 343; þings eptir tilf. Gp.

[413](#) mgl. Ba, f.

414 æigi innan Ea, c; Ga, b, c, d, n, q, t.  
 415 hann tilf. Bc; Eb; Fe; Gh.  
 416 mgl. Bc, d; Eb; Gh.  
 417 mgl. Ee; Fb, c.  
 418 stefnor Gi.  
 419 eftir leidalengd tilf. Ba.  
 420 mgl. 343.  
 421 nesta tilf. Ea, c; Fb.  
 422 fra apptr: mgl. Gmx.  
 423 oc tilf. Fb, d, e.  
 424 mgl. Bf.  
 425 åpent rom for dette ordet Bb; þat Bg; hans 343; mgl. Bf.  
 426 fra gera: honum stæfnu (gera?) aptr till næsta þings vm þat mal Bl; fra vm: tilføyd over linjen med kursivhånd i Gb; mgl. Ea, c, d, e, f; Gc, n, t.  
 427 at 343.  
 428 eigu þa þingmen at tilf. Ba, g, k; 313.  
 429 mgl. Bf; fra vm: þa a þing at vera Fd, e; mgl. Ge, g.  
 430 En Ea, c; Fc; Ga, b, c, d, e, g, p, s, t; ok Gn.  
 431 til tilf. Fe.  
 432 bræstr Fe.  
 433 sokn Ba.  
 434 naudsynia Ba, c, f; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e; Ge, h, n, r; 343; nauðsyniar Bb, d, e, g, k, l; Ff; Ga, b, c, d, f, g, i, mx, p, q, s, t; 313.  
 435 fra banne: uitni berez (bræsti Eb) honum (vm Bb; Ee) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, q, r, s; 313; 343; banne. ok berezt honum þat uitni um Gt; fra nema: nema navðsynia vitni beris honum 2; fra ok honom: mgl. Gp.  
 436 Nv (en Ff) ef hann kómr Be; Ff; Nu kómar hann sialfer (mgl. Fb, c; Ga, b, c, d, l, m, t; 343) þar (mgl. Fd, e) Bl; Fb, c, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 343.  
 437 till þings tilf. Ed, e, f; a þing tilf. Fd, e.  
 438 hinn Gc; mgl. Ef.  
 439 þen Ba, b, c, g, k; 313; þann D; Ea, b, c, d, e; Ff; Gp, t; oc skal þan Gh; mgl. Be, l; Ef; Fb, c; Ga, b, c, d, f, i, mx, n, s; 343.  
 440 er þing men leggja rad a tilf. Ba, k; 313; eptir þui sem aðr er (uar Gn) skilt (at Gt) eptir fear magne tilf. Ga, b, c, d, e, f, g, n, p, q, r, s, t.  
 441 sa eidar tilf. Ba, k; 313; ok fællr sa eiðr (mgl. Fe) Fd, e.  
 442 mgl. Ff; fra Nu kómr: bortskåret i Bf; fra fællr: En ef fæller þa fæller till utlægðr Ed; mgl. Gh.  
 443 sua Fd, e; af þui Gh.  
 444 skil Ff; 2; uar skilt Gn.  
 445 oc tilf. Ec; Gt.  
 446 Hér segir vm ransak (æftir þyfsku tilf. Bd) Ba, d; Ef maðr vil loglega æftir fe sinu ransaka Bc; Vm ransaks gongu Be; Vm þiofstolet fe Bf; Vm fiar ransakan loglega Bg; Vm ransak æftir fe (stuðð Bl; skulld Fc; þui som stollid er Gmx; stullð Gr, s) Bk, l; Fc; Gd, mx, r, s; Capitulum 6 D; Ef maðr er stolen fe sinu Ea; overskrift bortskåret Eb; Capitulum Ec; Ef maðr ser mannæ faruegh till Ed; Vm þiofstolet fee ok

omaga værk Fe; Ef *maðr* er stolin oc ser hann mannæ vegh *frá* liggia Ff: Vm ranzsak Ga, b, c, i, q; Capitulum .vj. Ge, g; Huersu maðr skall ranzsaka æftir fe sinu. at lagum Gf; Vm ransak ok synn Gn; Nv ef maðr er stolin fe sinv Gp; Vm stuld och Ransak 313; Vm stuld ef maðr seer manna farueg liggia till æda fra 343; *en ev. overskr. mgl. 2; mgl. Bb; Ee, f; Fb, d; Gh, t.*

[447](#) vj. *tilf.* Ga, b; Ea; VI Capitulum *tilf.* 313.

[448](#) Nw (*mgl. Bc, f, g; Eb*) ef *maðr* er Ba, c, d, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Fc, f; Ge, f, g, h, mx, p; 313; 343.

[449](#) sa Gt.

[450](#) maðr Fb; *mgl. Bl; Ed, e.*

[451](#) *mgl. Gp.*

[452](#) faruægh Ea, b, d, e, f; far ueg D; Fb, d, e, f; Gd, f, i, n, p, q, r, s,; 343t.

[453](#) fra garði Bb; fra garði liggia Bl; liggia til *ok* fra Ee; liggia ifra Gt.

[454](#) garðe *tilf.* Ga, b, c, d, e, g, n, t.

[455](#) gera Ea; Ga, b, c, d, n, s, t; lata gera Ec.

[456](#) grannum Ba, e, f, g, k; Ed, f; Gf, i; 313; *grennar mǫnnum Bc.*

[457](#) lysi Bd; Gf, q.

[458](#) torreke Ba, b, c, d, e, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s, t; 343; tortøke Bg; Gmx.

[459](#) æsti hann Ee; østi Gq.

[460](#) Bøndr *tilf.* 343.

[461](#) *mgl. Be.*

[462](#) lidass Ba, b; lids Bc, d, e, f, g, k, l; D; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; *fra* ser: þeim Ed, f.

[463](#) ferðar Ga, b, c, d, s, t; at fara 343.

[464](#) *ok* spyri Gh; þa skolo þeir spyria Gi.

[465](#) far *tilf.* Ee; farueg 343.

[466](#) þess *tilf.* Ed.

[467](#) *fra* garðz: þeS sem honum þyckir likaztr til uera *tilf.* Ge, g; garða Gh.

[468](#) þeir skolo Gi.

[469](#) sumir *tilf.* Ba, g, k; 313.

[470](#) *mgl. D; Gmx.*

[471](#) *mgl. D; fra þa: mgl. Ff.*

[472](#) oc Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, f; Ga, b, c, d, e, f, h, i, mx, n, p, q, s, t; 313; 343.

[473](#) einn mann Gd, n, q, r, s, t; einn Ge, f, g, h; eins Gp.

[474](#) gangi Bb.

[475](#) eins Gp; hæim 313; *mgl. Gd, e, f, h, i, n, q, r, s, t; fra* en: einn sennda heim Fd, e.

[476](#) mann *tilf.* Bd; Ea, c; Ga, b, c, d, n, q, s; 343.

[477](#) husa Bf; Ef.

[478](#) oc (at Bb, d, l) østa (til *tilf.* Bb, d, e; D; han til *tilf.* Bf) randzsaks. *ok* segia til ørendes (*fra* til: ærende sin Bf; oc æsta til ranzsaks *tilf.* Bb; ey[...] 2) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; 2; 313; oc (at Ge, f) sægia till ærendis. (*fra* till: ærende sitt Ed; ærende sin Ef; ærenði Fb) oc (*mgl. Gg*) æsta (hann til *tilf.* Ed, f; til *tilf.* Fb, c, d, e, f; Ge, f, g, i, p, q, r; *fra* oc: *mgl. Eb*) ransaks (*fra* oc æsta: *mgl. Gh*) Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; och legia til ørinda sins, Och æsta ransaks 343.

[479](#) þa D; Ge, f, g, h, mx, n, p, r; 313; *ok* Gd, i, s.

[480](#) byðr hann D; Gf, h, mx, p; 313; ef hann biðar Gg.

[481](#) þar D; Gg; 313; þeim Gh.

[482](#) ranssak tilf. 313.

[483](#) ok D; Gf, h, mx, p; 313; *mgl.* Gn, q, t; *fra* En: þa byðar hann þer ransak. oc (þat ok Bc, d, g; þætt. þa Be; þa ransacka. oc Bk) Ba, c, d, e, g, k; ok ef hann byðr (þat tilf. Ed, f; Fe; Ga; þat þa tilf. Fb) Bb; Ed, f; Fb, d; Ga; ok ef hann byðr þer ransak. oc (þat ok Bf; þat Bl) Bf, l; þa byðr (biðar Eb) hann þat (þar Eb; ok tilf. Fc) oc Ea, b, c, e; Fc, e; Gc; þa ef hann byðr þat Gb.

[484](#) gange hann Ea, c; Ga, b, c, d, q, s, t; gengr Ed, f; 313; siðan gange sa Fd, e; þar þa gangi Gg; þeim gangi Gh; *mgl.* Bb; *fra* gange: skolo hinir ganga Gi; ganga Gp; skulu þeir ganga Gr.

[485](#) eptir *mgl.* Fd.

[486](#) sinum Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, s; 343.

[487](#) æigi Ea, b, d, f.

[488](#) hinir D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, f; Gc, e, f, g, h, mx, p, q, s; 313.

[489](#) *fra* eptir: *mgl.* Gr.

[490](#) *fra* eiga: eigu hinir (þeir Bb, e) at ganga Ba, b, c, d, e, g, k; Ec, e; skulu hinir ganga Bf; æigi hinir at ganga Ea, b; skulu þeir ganga Ed, f; 343; *fra* gange: *mgl.* Gt.

[491](#) i skiurtum Bb.

[492](#) sinum tilf. Fd; Gg.

[493](#) sinum Eb, e; Ga, b, c, g.

[494](#) ok *mgl.* Fb; Gi.

[495](#) lausgyrðum Gi.

[496](#) oc Gh.

[497](#) bauð Ea.

[498](#) ransokn Gt.

[499](#) at tilf. Be.

[500](#) *mgl.* Bl; Fc.

[501](#) með tilf. Ba, d, f; Ea, c, d, f; Fb, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, mx, n, r, s.

[502](#) han Ba, f, k.

[503](#) þrøngt Ed.

[504](#) enn tilf. D; Gmx; 313.

[505](#) eidar D; Gmx; 313.

[506](#) falla D; Gmx; 313.

[507](#) falla D; Gmx; 313.

[508](#) *fra* ef: en ef eiðr (*mgl.* Bb) fellar þa fellar hann til .iiij. marka silfrs (*mgl.* Bb) Ba, b, f, g; en ef æidar falla þa falla (fællr Be) þeir (*mgl.* Bk) til .iiij. marka silfrs (*mgl.* Be, k) Bc, d, e, k; sa eiðr fællr til .iiij. marka Bl; En ef æiðr (æiðar Eb, e, f) fællr (falla Eb, e, f) fellr (þa falla þæir Eb, e, f) till .iiij. marka (sylfrs tilf. Eb, e, f) Ea, b, c, d, e, f; (en tilf. Fc) sa æiðr fællr til .iiii. marka silfrs Fb, c; En ef eiðar falla (fallazt Fe) faller til .iiii. marka Fd, e; en æiðr fællr til .iiii. marka Ff; en sa eiðr (*fra* en: En ef æiðar falla) fellr til .iiij. marka ef fellr (*fra* ef: *mgl.* Gt). Ga, b, c, d, f, s, t; en ef æiðr fellzt þa falle til .iiij. marka Ge, g; en ef æiðar falla þa falla till .iiij. marka Silfrs (*mgl.* Gh, p, q, r) Gf, h, p, q, r; En ef eiðr fellr. þa fellr til .iiij. marka Gn; En ef han will æigi vid vinna, þa fallr sa æidr till iiij morka vid konunginn 343; *mgl.* Gi; *fra* ef þeir vilia: *mgl.* Bf; *i nedre marg står dette kap. skrevet med en annen hånd, slik dette vanligvis finnes i Bylovene, men enda mer utførlig. I den grad dette kan leses, har det ingen varianter av betydning (ifølge Keyser*

og Munch) Bl.

[509](#) sylfurs tilf. Gmx; stíell vmage (*overskr. i margen*). En eff Omage stæll ta skall Bøta affter wærk hanns. ækki a kononger sok a tuj tilf. 313.

[510](#) Ef maðr finnar fe sit þiofstolet vttan þiof (þiofs Bk; *fra* vttan: *mgl.* Bb, f; Fc, f; Ga, b, c, d, l) Ba, b, f, k; Fc, f; Ga, b, c, d, l; 313; Vm ret þen er maðr a af þiofe Bc; (*Enn tilf.* Gmx) Ef maðr finnr fe sitt (*fra* fe: *mgl.* Ec; ok søker annan vm stuld tilf. Gf; þiofstollid: og fyllger eigi þiofur tilf. Gmx) Bd; Ec; Gf, mx; Ef maðr tækr fe sitt þiofstolet vithnað Be; Vm lysing a fund Bg; *Capitulum* 7 D; Vm stuld Ea; Vm kænsl oc vndan førslo (at logum Fe) Eb; Fe; Ef maðr søker annan man vm stuld Ed; *Capitulum* .vij. Ge, g; Vm fynd fiar Gi; Ef maðr sekir (annan tilf. Gr) man vm stuld Gn, r; En eigi fylgir þiofr Gp; Vm þiofnað Gq; Wm fe þiofstolet Gs; Vmaga þiofnad oc vm vid taku 343; *en ev. overskr. vises ikke 2; mgl.* Bl; Ee, f; Fb, d; Gh, t.

[511](#) vij. tilf. Ga, b; Ea; VII *Capitulum* tilf. 313.

[512](#) En ef maðr finnar Ba, e, k; Ff; 313; Nv (*mgl.* D; Gh) ef maðr finnar Bb; D; Gh.

[513](#) sa Fd; *mgl.* Gr.

[514](#) *fra* þa: hafi hann uið Gi; skal haua Gr.

[515](#) nauista Ba, b, c, d, e, g.

[516](#) þa tilf. Ec, d.

[517](#) at Fc, d, e; Gg; þa er Gn.

[518](#) við tilf. Bd, e; D; aptr tilf. Gi.

[519](#) fe sinu Bd, e; fe *mgl.* Gh.

[520](#) Ok Bc; D; Ee; Gh; Nu Ea, b, c, d, f; Ga, b, c, d, n, s.

[521](#) vmbodsmadr konungs 343.

[522](#) mistryr Bc, k; Ge, g, h; mistryir Bd; mistryggir Be.

[523](#) oc Bd, l; 2; haunum og Gmx; *mgl.* Bc, g.

[524](#) *mgl.* 343.

[525](#) beri D.

[526](#) tua manna tilf. 343.

[527](#) sin tilf. Gp.

[528](#) *mgl.* Gn; 343; *fra* late: lete hann bera uitni vm Ba; skal hann synia Be; læidi hann uitni vm Bg; skal lata hann bera vitni um Fc; late hann bera vitni sin (vm tilf. Gp) Ff; hann *mgl.* Fd, e.

[529](#) oc Gh.

[530](#) tæir 313.

[531](#) engi Gr.

[532](#) uið Ba, c, g; Ea, b, c, d, e, f; Fc; Ga, b, c, d, g, h, n, p, q, r, s; þa Be; Ge, f; 2; ihia Bg; með Bl; Fe; mæð þa Fb; Gmx, t; 343; ner Fd; *mgl.* Bb, k; D; 313.

[533](#) *fra* nauistar: bortskåret Bf; *fra* En: *mgl.* Eb, d, f.

[534](#) adrum Bc, g.

[535](#) styld Fc; skulld Ga (*feilskr. iflg. K&M*).

[536](#) manne tilf. Fb.

[537](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313.

[538](#) toku Ga, b, c, d, g, t; taka 343.

[539](#) ok tilf. Fd, e.

[540](#) hafe Ba, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; hafði Bb.

541 *fra* hefir: tok Bd; take Be.  
542 þui Fe.  
543 *fra* at: *mgl.* Bg; Ff.  
544 En ef Bf; Fe; Ef Gmx; *mgl.* Bb, d, e; D; Fc; Ge, f, g, h, p, q, r, t.  
545 hin Bl; Fb; 343; han Ea, c; Ga, b, c, d, n, s; sua 313; *fra* en: ok ef han Ed; En æf hann Ef; þa 2.  
546 er *tilf.* Bg.  
547 þa skal hann Bc; Ea, b, c, e; Fe; Ga, b, c, d, n, s; 313; *mgl.* Gf, mx, p.  
548 syni Bd, f, g; Ed, f; Ff; Gf, mx, p.  
549 *mgl.* Bb, l.  
550 lyrittar Gh.  
551 *mgl.* Bd, e, f, l; Fb, c, d, e, f; Gmx, t; 343.  
552 ef *tilf.* Gg.  
553 ef sa eiðr fellar. hann (þa Ea, d; Gg; sa Eb) fellar Ba, k; Ea, b, d; Gg.  
554 *silfrs tilf.* Ba; Fb, e; Ef fællr *tilf.* Ec; Ga, b, c, d, i, n; *silfrs við konung tilf.* Fc; Gi.  
555 æf Ef.  
556 *fra* ef hann: *mgl.* Bf.  
557 En *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d; Ff; Ga, b, c, d, f, g, mx, n, p, s, t; 2; 343; Nv *tilf.* Fd, e; Gh; *mgl.* Bl; Ee; Fc.  
558 *mgl.* Fc; Gmx.  
559 hann Ga, d, i, r, s.  
560 sakar Bk; *fra* Ef: Nv sækir maðr Gi; Maðr sœcir Gr.  
561 *mgl.* Ge; 2.  
562 man *tilf.* Ea, c, d, f; Ga, b, c, d, e, f, n, q, s; 2.  
563 firir Ed.  
564 *mgl.* Ba, b, k; D; Ff; Gh, p.  
565 honum *tilf.* Ed.  
566 sa Bd; Ea, c.  
567 sa Be; Fb, f; Ga, b, c, n; 343; *mgl.* Ba, b, c, d, f, g, k, l; D; Ea, b, c, e, f; Fc, d, e; Ge, g, h, mx, p, r, t.  
568 með *tilf.* Bb, f; Ea, c, d, f; Fb, e; Gb, c, i, n; 313.  
569 sa *tilf.* Bb, c, f, g; D; Eb, d, e; Fb, c, d, e; Ge, f, g, h, p, r, t.  
570 ef Ef.  
571 *fra* er firir: *mgl.* Ba, k, l; Gmx, n, q; 313.  
572 en *tilf.* Fd, e; Ga, b, c, d, n, s; 313.  
573 *mgl.* Gt; 2.  
574 *mgl.* Bc; Gt; *fra* er firir: *mgl.* 343.  
575 eids 343; han fæller 313; *mgl.* Bb, d, e, f, g, k, l; Fb, d, f; Ga, b, c, d, e, f, i, mx, n, s; 2; *fra* sa: En ef sa æiðr fellr. þa fellr Ea, d; sa fællr honum Eb; sa æiðr fællr Ec, e, f.  
576 ef fellar *tilf.* Ba; Ec; Ga, b, c, d, n, s; *silfrs tilf.* Fb; Gi, q; eff han vissi att Tioffstollett war *tilf.* 313.  
577 Nv Bc, g; Eb; *mgl.* Gf.  
578 firir Bg; æftir Eb; Fe; handa Gh.  
579 uerki Fe.  
580 en *tilf.* Bc, g; Eb, e.  
581 *fra* En: *mgl.* her, stâr skrevet sist i forrige kap. 313.

582 at þiofsko Ba, b, f, k; D; Ff; Ga, b, c, d, f, h, mx, n, r, s, t; 2; a þyfsku Be; at þyft Fe.

583 kendar Ba, b, k; Ea, c, d, e; Ga, b, c, d, h, n, s, t; 313.

584 *fra* skal: a (skal Gp, q, r) sa at taka er stolen var Ba, d, e, k; Gf, mx, p, q, r; a sa at taka (at taka *mgl.* Gi) er stolinn er Bb, c, g; D; Eb; Fc, d, e, f; Ga, b, c, d, i; a sa att taka 313; *fra* er: *mgl.* Bk.

585 giold 343.

586 *mgl.* Bc, g; *fra* full: fullt giælld firir fe sitt Ed.

587 or Bb, k; D; Fd, e; Ge, g, h, p, r; 313.

588 hans 313.

589 sakada Ba, e; Ee; Fd, e; 313; er stal Bf; er tok Ea, c; Gn; er sekr er Ga, b, c, d, s; sækka Gh, i; *mgl.* Ed, f.

590 kost Bk; 313.

591 sin *tilf.* Ba, e, k; Ea, c; Ga, b, c, d, f, i, n; 313.

592 *mgl.* 313.

593 allann *tilf.* Fd, e.

594 þurfti Ba, f, k; Fc; Ge, g, l; 313.

595 eftir fara Ba, k; 313; 343; *fra* þarf: þurfti firir æptir þui (*mgl.* Ef) at fara Ed, f; til ferdarennar Gp.

596 æfir þui *tilf.* Be; sua *tilf.* 343.

597 *mgl.* 343.

598 *mgl.* Bf.

599 *fra* sem: *mgl.* Ba, b, c, g, k; D; Eb, e; Fd, e, f; Gh, p; 313.

600 ok ret sinn til eptir *fara* D; æftir þui sem aðr er skillt með Ef.

601 loghlegdom dome Be; ðome Ee. *Det etterfølgende er i Eb skrevet med en annen, men samtidig hånd, og er tatt med som varianter her.*

602 sua sem hann se Ed; 343; sem hann være Gi, r; sem hann se Gt.

603 rentar Ba; Ea, c, d, e; Fd, e; Ga, b, c, d, e, g, n, t; 2; 343; logbroten Gh; *fra* sem: *mgl.* Bf; Fc.

604 *neste kap. står i Ea, c, Ga, b, c, d fortløpende etter det forrige uten overskrift (i Eb med en annen, men samtidig, hånd iflg. Keyser & Munch). I Ed er det kapittelskifte, mens det nedenfor, ved «Nu sælr» ikke begynner noe nytt kap.; nytt kap. uten overskr.* Ee, f.

605 Her segir vm hauka stuld a helle Ba; Ef maðr tækr hauk (eða slætreng *tilf.* Bd; bundin i ræidri *tilf.* Ff; Gmx) Bb, d; Ff; Vm hauka stuld ok ængia Bc, g; Vm hauka stuld Be; Fe; 313; Ef maðr tækr falka a ræiddri Bf; Vm hauka stulld i heraðe Bk; *Capitulum* 8 D; Ef maðr sæll iord konungs at oløyfi Ed; Vm houka næmi Fc; *Capitulum* .viiij. Ge, g; Ef maðr stell hauki eða slætrenge Gf; Vm hauk bunden Gh; Vm hauka stuld Gi, r, s; Vm hauka huarf Gn; Vm hauk Gp; Vm houka Gq; Vm hauka sletring ef madr stell þui 343; *capitulum* [...] 2; *intet nytt kap.* Ga, b, c, d; *mgl.* Bl; Fb, d; Gt.

606 viij *tilf.* Ea; VIII *Capitulum tilf.* 313.

607 En Gt.

608 *fra* Nv: Nv tækr maðr falka Bf; Er maðr tækr h: Bg.

609 or Ba, k; a Bf; Gh; 343.

610 ræiðra Bb.

611 a Iordu annars mans *tilf.* 343.

612 ok lóysir Bb; et lóynir 313; *mgl.* Bd, l; Gr.

613 hann þui *tilf.* Gd, p, s, t.

614 *mgl.* Bb, f; Eb; Fd, e; 2; honum *tilf.* Gp.

615 ef hin lóysir (lóysir Fb) (eftter Gmx, Gt) er (*mgl.* 2) atte Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, e, f; Ga,

b, c, d, e, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 2; 343; *mgl.* Bf; Ed, f; Gf.

[616](#) Nu Bb; Eb; Gg, h; 2; 313.

[617](#) ængi *med åpen plass foran* Bc; *ordet ved rettelse ganske forvansket* Bg; slatær ængi Ee; lætringi Fb; slækringi Fe; sletre Gp; slætti 313.

[618](#) eign Ba, k; æng 313.

[619](#) annars *tilf.* Bc; D; Eb, f; Ff; Gh.

[620](#) annars Gp.

[621](#) han Bd, l; Ea, c, e; Gi, n.

[622](#) ok Fd, e; *mgl.* Bb, f; *mgl.* Gi; ef so mykit er ad þiofs sok nemir, ella *tilf.* marg i Gf; ef hinn lysir er atte *tilf.* Gq.

[623](#) er gerðe *tilf.* Bc, g; oc *tilf.* Bd; 343; eða *tilf.* Be; Ed, f; Gmx; ef so mykit er ad þiofs sok nemir, ella *tilf.* i margen i Gf; ella *tilf.* 2.

[624](#) *mgl.* Bb; D; Gh; 2; 313.

[625](#) fra þa: *bortskåret i* Bf.

[626](#) æf hann er før til *tilf.* Ee; en ef æiðr fællr þa *tilf.* Fb; ok Fd, e; 343; et 313.

[627](#) han *tilf.* 343.

[628](#) ef fellar *tilf.* Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc; Ga, b, c, d, e, f, h, mx, n, p, q, r, s; *silfrs tilf.* Gi.

[629](#) suo þatt sama Ea; *mgl.* Ba.

[630](#) vm haukana Bb; vm hauka Ea, c, e; Ga, b, c, d, n, t.

[631](#) konungs *tilf.* Ec; Gi.

[632](#) fra ok: oc sua hit sama vm hauka sëm fyr sæghir (*fra* vm: firir hauka Bd, e; Ge, f, g, h, i, p, q, r, s) Bc, d, e; Ea, b, d; Ge, f, g, h, i, p, q, r, s; Sua hit sama vm hauka konungs Bg; oc sua firir hauka Bk. *fra* konungr: konungr a þer sækt a huarotuægga Ea, c; Ga, b, c, d; konungs sem aðr sægir Eb; ok a konungr sektir a huarvtuegia Gn.

[633](#) Her segir vm iardar stuld konungs Ba; Ef maðr sælr iorð konungs at oløyfi Bb, l; Ef maðr førir mark steina Bc; Ef maðr sæll iorð konungs. eða førir markstæina Bd; Vm iardar stuld. a konungs iorðum (*fra* a: *mgl.* Bg; Gq, s; konungs *tilf.* Bk; ok marksteina *tilf.* Fc) Be, g, k; Fc; Gq, s; *Capitulum* 9 D; Ef maðr sæl iord konungs at ulæyfui Ea, d; Vm iardar salu konungs at ulæyfui Eb; Fe; Vm jorð konungs Ec; Ef maðr sæl konungs iardr þa er hann þiofer Fb; Ef maðr sæl konungs iord at vløyfui hans. oc ef maðr tækr mar(k)stæina vp Ff; viij. Vm mark steina förslu Ga, b, c, d, f, h, n, r; *Capitulum* ix. Ge, g; Eff maðr steler (selur Gp) konungs jorð Gh, i, p; Ef Maður sellur Jord kongs Ad vleifi ok tekur vpp marksteina Gmx; Vm konungs jorð ok marksteina Gn; Um konungs iardr Gr; Vm salu konungs Jærðe at oløyfe 313; Vm konnongs Iord oc marksteina ef drekker bu manz 343; *ingen kap.inndeling eller overskr.* Bf; Ef; *mgl.* Bf; Ee, f; Fd; Gt.

[634](#) viij. *tilf.* Ga, b, c; IX *Capitulum tilf.* 313.

[635](#) Ef maðr sel Ba, b, k; D; Ff; Gp; 313; En ef maðr sælr Gh; (N)v setr maðr Gt.

[636](#) Jarðir 313.

[637](#) konungs Bc; *mgl.* Bb; Gmx.

[638](#) sa Bl; Eb; *fra* þa: *mgl.* Gmx.

[639](#) hans Ed; *mgl.* Bf; Gi.

[640](#) ef han ueit *tilf.* Ba; Gp, r; ef han vissi *tilf.* Bf; ef han veit þæt *tilf.* Bc, g; ef han ueit *er flyttet til etter* kaupir i Bb, c, d, e, f, g, l.

[641](#) *mgl.* Ga, b, c, d, mx, s.

[642](#) hin Bd; þau 343.  
[643](#) kœyft Bg; kœypti Ed; kœfeppti Ef; kœpti Gp, r; ef han ueit *er flyttet hit* Gp, r.  
[644](#) ok æf hann ðylr *tilf.* Bb.  
[645](#) ef hann vissi Ed; er hann væit. en ef han væit æigi Fb; ef hann veit þæt Ff; Gf; *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l.  
[646](#) elligar Ed; En ef han veit æigi þa 343; *mgl.* Ba, b, c, f, g, k, l; D; Eb; Fc, d, e, f; 313.  
[647](#) *mgl.* Bb; D; Ge, g, h.  
[648](#) *fra* ef hann: *mgl.* Bk.  
[649](#) stelr Gp.  
[650](#) hann Ee.  
[651](#) *mgl.* Fe.  
[652](#) yr Gd, i, m, n, s; *mgl.* Ee; Ff.  
[653](#) *mgl.* Ee; Ff; *i margen ved denne bestemmelsen står det: Nota Bene* 313.  
[654](#) manz *tilf.* Bd; sekr .vi. aurum silfrs ef hann setr huergi niðr. En ef hann *tilf.* Gi.  
[655](#) En ef hann Bf; *mgl.* Gi.  
[656](#) sætr huarghi nider. þa er hann sæckr .viiij. ærtoghom ok .xiiij. markum silfrs vid konung (En ef hann sætr *tilf.* Ed, f) *tilf.* Bf; Ed, f; *mgl.* Ee; Ff; niðr *mgl.* Be.  
[657](#) i *mgl.* Ea, d, f; Gf, t; i annan Fc, e; Ge, g.  
[658](#) *mgl.* Bf; Ge, g.  
[659](#) hans er með honum a Ba; hans er (i *tilf.* 313) mot honum a Bk; 313; annars manz þers er i hia liggr Bb; þæs er (a *tilf.* D) mot honum a Bc, e, g, l; D; Gd, mx; þæss er a mot á Bd, f; þæss er imote (i motz Ec) a við hann (honom Eb, e; *mgl.* Ed, f) Ea, b, c, d, e, f; þæss er mote hanum (viðr hann Fd, e) a Fb, c, d, e, f; Ga, b, c; þess er mot (*mgl.* Gt) með honum a Gh, t; annars Gp; tes er motte honum æigu 343.  
[660](#) *mgl.* Bf; Fe; Gi.  
[661](#) alæiguni Ee.  
[662](#) sinni *tilf.* Fe; at *tilf.* Gh.  
[663](#) vidir 313; *mgl.* Ge, i.  
[664](#) ok D.  
[665](#) aura Ec.  
[666](#) við konung *tilf.* Bb; Silfrs *tilf.* Ea, c, d, f; Gd, i, s.  
[667](#) ef Bb, c, e, k, l; D; Eb, c, e; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313.  
[668](#) maðr Be.  
[669](#) *mgl.* Bb.  
[670](#) hann þeim *tilf.* Gmx.  
[671](#) huargen Ba, f, g, k.  
[672](#) *fra* við: *mgl.* Bf; Ed, f; Fd, e; Gi; *fra* En: En ef han settr huarge niddr æftr och tekr to vp, þa er han sækr vj aurum silfrs vid konung 343. *nytt kap. med overskr.:* Vm kyr dreckara Ba, k; Ef maðr gængr i æppla garð (manz *tilf.* Bf, l) Bb, f, l; Vm retlausan man Bc; Ef maðr stell aldena or garðum Bd; Vm aldens þiofnað oc huanna Be; Vm kyr drecka ok alden stuld Bg; Vm halfrettes men Ea; Vm kudræk oc lauka stuld oc huanna Eb; Ef maðr drekr bu Ec; i Ed, f *danner dette stykket slutten av foregående kapittel;* Her sæigir vm æpple garð laukæ Ed; *nytt kap. uten overskr. i* Ee, f; Fd; *nytt kap. med overskr.:* Vm ef maðr lægs vndir kyr Fe; Vm kyr drækkara oc ef maðr stæl aldini Ff.  
[673](#) *nytt kap. med overskr.:* Ef maðr stelr or aldens garðum Ga, b, c, d; Eff madir legst vndir Bu mans 313;

ix. *tilf.* Ga, c; X *Capitulum tilf.* 313.

[674](#) En ef Bd, e, f, g, l; Ef; Gd, f, g, mx, p, r, s; 343.

[675](#) kyr Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, q, r, s, t; bu Bl; Gp; 343; bu fe Fb.

[676](#) manna Ba, b, c, d, g, k, l; D; Fb, d, e, f; Ef; Ga, b, c, d, f, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; *mgl.* Bf; Fc; Ge, g.

[677](#) hann Ef; *mgl.* Fd; Ge, g, mx, t.

[678](#) hann Bf; Ge, g, mx, t; *mgl.* Ba, k; Ef; Fd; Gf.

[679](#) *fra* sa: þa a sa maðr Ff.

[680](#) *fra* Ef: *dette er første setning i neste kapittel* D, Fd; Ga, b, c, d, h, n, p, q, r. *I margen i Gf er Réttarbót Eiríks konungs tilföyd med annen hånd: Ef maður miolkar (Eiríks isl. retterbot, Thork. Dipl. s. 154 l. 7), rettarans nema soltin sie þa gialde þo nytfal sem vert er þeim er bu aa. Nytt kap. i Gp og Gq med overskriftene:* Ef maðr gengr i epla gard Gp; Vm alldin Gq.

[681](#) *Capitulum* 10 D; Ef maðr gengr i æppla garð Fb; Vm þa menn er i garða ganga Fc; Vm lauka stulld ok huangarða. ok ærtra ok bauna Fe; *ingen kap.inndeling eller overskr.* Ff; *mgl.* Bd, e, f, g, l; Fd, f (*se* 26668 *ovenfor*); *Capitulum .x.* Ge, g; En ef maðr stell æpplum huanom. laukum baunum ærtrum Gf; Ef maðr legzt vndir kyr Gh; Vm eplagarða Gi; Ef maður gíerist huinn geingur i huann gard Gmx; Vm huinskv Gn; Vm kyrdrek Gq; Vm kyr drekka Gr; Vm aldens stuld Gs; Vm lauka stulð æppla, næppa æda ærttra 313; Ef maðr gengr i eplagard, huangard Laukagarde annars mans oc vm nepna reit *Capitulum* 343; *mgl.* Fd; Gt.

[682](#) ix *tilf.* Ga, b; XI *Capitulum tilf.* 313.

[683](#) Nu Fb; Ge, g; *mgl.* Bg; D; Fc, d, e; Gh, i, p, q, t.

[684](#) lauka Fe.

[685](#) *mgl.* Ba, c, e, f, g, k; D; Ff; 313.

[686](#) *mgl.* Gt.

[687](#) *mgl.* Be; Ff; Gmx, t.

[688](#) i Bc, g; *mgl.* Gmx.

[689](#) *fra* i æppla: i lauka garð manz (manna Gp; *mgl.* Gh, i) eða huanna. (garð *tilf.* Gc, e, f, g, h, i, n) eða (*mgl.* Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, s) æpla garð Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, s.

[690](#) garda *tilf.* Ba; gard *tilf.* Bc, d, g, k; D; Gmx; 343.

[691](#) i Ge, g.

[692](#) næpttna Fd.

[693](#) garda Ba, k; ret Bf; Gg; gardir 313.

[694](#) i ærtra Bc, g; Eb, e; eða ærtræ Bf, l; *mgl.* Ba, b, d, e, k; eða *mgl.* D; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, s; 313; *fra* eða lauka: ærttra Fe.

[695](#) akr *tilf.* Bc, g; Eb, e; Fb, c, d, e; Ge, f, g, mx; 343.

[696](#) eða ærtra Ed; *fra* eða næppna: eða ærtra Ef; ok bauna Gn; *mgl.* Bf; Gt.

[697](#) *mgl.* Eb, e.

[698](#) sem alden er i. ok Bf; Ed, f; aldi er Fc; er Gf.

[699](#) gerda Bg; senda Fe; veria Ga, b, c, d, n, s; leggja Gi.

[700](#) vm *tilf.* Bc, g.

[701](#) *mgl.* 313.

[702](#) garde Bf; Ed; Ge, g; 313; grind eða garðe Gp.

[703](#) oc Ba, c, f, g, k; Ef; Gi, r.

[704](#) gezlu Ba, c, d, e, f, k, l; D; Ea, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; *fra* hægna: værpa garðe

vm. eða lata gæta Ec; *fra* gorðum: garðe eða gæzlo Fc, d; garðe eða gøymslu Fe; *fra* með: *mgl.* Bg.

[705](#) þa *tilf.* Gt; 343.

[706](#) þrigildi Fc, d, e; Ge, g.

[707](#) skaða *tilf.* Ba, b, c, e, g, k; D; Eb; Fc, d, e, f; Ge, g, h, i, p; 313; skadan *tilf.* Ee.

[708](#) aptr *tilf.* Fb, e.

[709](#) et 313.

[710](#) *mgl.* Ba, b, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, e, f; Ga, b, c, d, e, g, h, p, q, r, s; 313.

[711](#) i þyckiar Fd, e; 313; i skaða Gq.

[712](#) *mgl.* Fd; 313.

[713](#) han *tilf.* Bf; Ee; Fe; *maðr tilf.* Bg; Ea, c, d; Ga, b, c, d, n, s; 343.

[714](#) stel Bg; stelr Gc.

[715](#) verd *tilf.* 343.

[716](#) *mgl.* Ea.

[717](#) øyri *tilf.* Fe.

[718](#) minna Bc; eða øyri meira Fe; *fra* eða: *mgl.* Bg; Ea; Gn.

[719](#) fare Ba, b, c, g, k; D; Eb; Ff; Gh, p; søke Bd; Ee; sæckr sua Ea; Ga, b, c; þa er hann sæckr (*suo tilf.* Ga, b, c, d, i, s) Ec; Ga, b, c, d, i, n, s; sekkr slikt Ed; þa sækist 343; *mgl.* Ef.

[720](#) firir Bf; Ed, f; Fe; Ga, b, c, d, s; *mgl.* Ee.

[721](#) þiofnað Bl; Fb.

[722](#) *mgl.* Gd, n, p, s.

[723](#) men *tilf.* Be, f; Gf.

[724](#) þet Ba, e, k; Ea, c; Ga, b, c, d, n, s; *mgl.* Bg; Eb.

[725](#) æighæ Ed, f; hafe 313.

[726](#) *mgl.* Gt; 343.

[727](#) sialfuer *tilf.* Ed, f; firir *tilf.* Ff.

[728](#) *mgl.* Fd, e.

[729](#) þa *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, d, r, s; firir sik *tilf.* Gt; með *tilf.* 343.

[730](#) føre a þingh Ba, k; 313; fare til þings Bf; Ea, c, d, e, f; Fb; Ga, b, c, d, f, n, s, t; føre þa til þings Fd, e, f; Gr; take ok føre konungs umboðs manne Ge, g; føre til þings Gh, i, p, q; fara till þings 343; *mgl.* Bg.

[731](#) *mgl.* Bg.

[732](#) hafe refsing Fd, e.

[733](#) huerr *tilf.* D; Gh; huer ett haffue reffssing *tilf.* 313.

[734](#) huar firir sik Ba, k; þar Bf; huær Eb; Gh; *mgl.* Ed.

[735](#) þing manna ðomi Bb; lagha ræfsing Bg; laga *mgl.* D; Ea, c, f; Ff; Gc, h.

[736](#) oc æigi (eiga Gd, n) ækki a ser (*mgl.* Gd) þo (*mgl.* Ec) at men bæri þa eða bøysti (eða bøysti *mgl.* Ga, b, c; bøysti ok Gn) oc take oll klæde af þæim *tilf.* Ea, c; Ga, b, c, d, n; men *tilf.* i margen Gf; *deretter nytt kap.* i Eb, d; Ga, b, c (*se for overskrifter*); *nytt kap. uten overskrift* Ee.

[737](#) Vm hunda stu(l)d oc katta (kietta 313) Ba, k; 313; Ef *maðr* stæl hundi ædr kætti Bb, l; Eb; Vm huinzku Bc, e, g; Fc; Ga, b, c, d, i, q, r, s; Her sæghr vm huinzku Bd; Ef *maðr* stel hundi Bf; *Capitulum* xj D; Vm huinzsku ef *maðr* stell hundi Ed; *mgl.* Ef; Ef *maðr* stæl hundi manzt (*mgl.* Fe) oc (æda Fe, f) ketti (*fra* oc: *mgl.* Gh) Fb, e, f; Gh; *Capitulum* .xi. Ge, g; Her sægir vm huinsku ok høy take Gf; Ef Madur gierist huinn: og wm hey Gmx; Vm huinsku oc ef madr tækr foder mans vti 343; *ingen overskr. eller kap. inndeling* Ea, c; Gn; Vm hund Gp; *mgl.* Fd; Gt.

[738](#) x. *tilf.* Ga, b, c; XII *Capitulum tilf.* 313.

[739](#) Nu tekur *maðr* hund Ba, k; 313; Nv stælr *maðr* hundi Bb, d; D; Gh, mx; En (*mgl.* Bg; Fc; Ge, g, i) ef *maðr* stel hundi Be, g; Ea, b, c, d, e, f; Fc, e; Ge, g, i, n; 343.

[740](#) *mgl.* Ee; Fe; Gi, t.

[741](#) *mgl.* Gmx.

[742](#) kat Ba, k.

[743](#) *mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.

[744](#) knif Ba, k.

[745](#) æda kambe *tilf.* 343.

[746](#) mans *tilf.* 313.

[747](#) vært *tilf.* Bf; Ea, c, d, f; Fb, d; Ga, b, c, d, f, g, i, mx, s.

[748](#) til (*mgl.* Ga, b, c, f, g, i) øyris Bb, c, d, k; Ea, b, c, e, f; Fd; Ga, b, c, d, f, g, i, n; 313; øyri Ed.

[749](#) þa er þat (*mgl.* Bd; Ga, b, c, d, n, p, s) Ba, d; Ga, b, c, d, n, p, s; þæt hæitir Bc, g; Ed, f.

[750](#) hann Ba, b, k; D; Ff; Gh, i; *fra ok:* en ef *maðr* Bf.

[751](#) er Bb; Ed, e; Ed, e.

[752](#) þær *tilf.* Bc, g; Eb.

[753](#) *mgl.* Ba, b, c, g, k, l; D; Ea, b, c; Fc, d, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, p, q, r, s, t; 313; *fra ef:* *mgl.* Gn.

[754](#) bote Bf; Ed, f.

[755](#) *mgl.* Gf.

[756](#) *mgl.* Bb; Gh.

[757](#) en Ba, b, c, f, g, k; Ea, b, c, d, e, f; Fc, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, n, p, s; 313.

[758](#) sylfrs *tilf.* Eb, d, e.

[759](#) *fra ok:* þæim er Gf.

[760](#) drængr Bf; Gq.

[761](#) þui Ed.

[762](#) *fra ok:* *mgl.* Ff.

[763](#) *nytt kap.:* (xi. *tilf.* Ga, b) vm høy tak Ga, b, c; *Capitulum* xij D; Ef *maðr* finnr tapat fe Eb; 313; Ef *maðr* finnr fear luti manz Ed; *nytt kap. uten overskr.* Ee, f; *ingen overskr. eller kap.inndeling* Ge, f, g, i; Ef fær a Gh; Vm fvnnit fe Gn; Vm vegfor með rosse Gp; (Vm) alfoðr Gq; *mgl.* Gr, t; xi *tilf.* Gc.

[764](#) Nv Bd; Gn; *mgl.* Ba, b, c, g, k, l; D; Eb; Fc, d, e; Ge, h.

[765](#) *mgl.* Gg.

[766](#) *mgl.* Ff.

[767](#) sinu *tilf.* Ba, b, c, d, e, g, k, l; D; Ea, b, c, e; Fb, c, d, e; Gd, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t.

[768](#) sinn *tilf.* 343.

[769](#) a Bc, k; Fc, e; Gh; *mgl.* Gi.

[770](#) *mgl.* Gi.

[771](#) fram *tilf.* 343.

[772](#) høu Fc.

[773](#) nere Bc, f, g, l.

[774](#) uegh Ed, f.

[775](#) ned *tilf.* Ee.

[776](#) þa er hann þarf (at hafa *tilf.* Ga, b, c, d, n, q) Bd; Ga, b, c, d, n, q; ef hann þarf Ea, c, e; Gt; en ef hann þarf Fe; ok ef han þarf høy at rosse sinu Gs; *mgl.* D; Fb, c, f; Ge, g, h, p, r; 343.

777 at taka tilf. Ea, c.

778 mgl. Gt.

779 take Eb, f; Gmx; take þat Fb; ma hann taka Fc; Gn.

780 sem hann þærf tilf. Fb; ef hann þærf tilf. Ff; Ge, g, h, p, r.

781 vsektu Ea; at oseckiu mgl. Gr; fra hann: mgl. Gi.

782 ef hann þarf tilf. D; aefoðr tilf. Ee; oc tilf. Gf.

783 þat Ea, c, d, e, f; Fc, d, e; Ga, b, c, d, e, f, g, mx, n, q, s; Bd, l; slikt Ba, b, f, k; D; Ff; Gh; þar slikt Gi; fra take: ef han þarf take af sua mikít Be.

784 nøytir D.

785 þar tilf. Ea, b, c, e, f; D; Ga, b, c, e, f, mx, n, q, s, t.

786 fra take: take hann at useckiu ef (þa er Bd) hann þarf slikt (svá mikít Bc, g; þat Bd, l; ef hann þarf take af sua mikít Be; take at osæckiu sua mykit Bf) sem ross hans nøytir vm not (fra nøytir: þarf at eta Bc, g; þarf at eta þær Bd, e, l; þarf at eta vm æina maltid Bf; fra vm: mgl. Bb) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; fra ross: hann ma huila ross sitt uið Gi; fra þarf: ætter tar at sinni ef han þarf þes 343. fra En ef maðr fær: *nytt kap. med overskr.* Vm høytaku til ross sins Ba; Vm øykia fodr Bc; *dette kap. utgjør slutten av kap.* «Vm Hvinzsku» i Bd; Vm høytaku Eb; *overskr. mgl.* Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, d, e, f; *nytt kap. i Fd uten overskr.;* *de øvrige kap. av F-redaksjonen som et eget kap. med overskr.:* Vm høytake. ok um þæira græin etter det nestfølgende: Ef maðr finnr etc. Fe; *nytt kap. med overskr.:* Ef maðr a vegh með rosse Ff; *bestemmelsen mgl. her, men står som kap. 14. senere i Tyvebolken 313.*

787 en ekki brot með ser at flytiæ tilf. Ed; þar tilf. Fb, c, d, e, f.

788 Um fiar fund Ba; *overskr. mgl.* Bb, *som setter dette kap. etter det følgende* «Ef maðr fær osv.»; Vm finnanda fiarlut Bc, *som gir dette kap. samme plass som Bb;* Ef maðr finnr æinhuern lutt Bd, *som gir dette kap. plass som de to førnevnte, og forener kap.* «Ef maðr fær osv.» *umiddelbart med det foregåendes slutt* «oc heitr maðr at verri» *uten overskrift;* Be *gir kap. samme plass som de foregående håndskrifter samt overskriften:* (Her sægir tilf. Gf) Ef maðr finnr fe (annas tilf. Fc; fearlut Ff; Gh, mx) manz (mgl. Gh; Huersu hann skall þa með fara tilf. Gmx); Fc, f; Gh, mx; 2; *likeledes Bg med overskr.:* Vm fund Bg; Gq; (Vm fund tilf. 343) Ef maðr finnr fiarlut manz Bl; 343; *nytt kap. D med overskr.:* *Capitulum xiiij;* *nytt kap.* Eb, d *med overskr.:* Ef maðr finnr tapat fe Eb; 313; Ef maðr finnr fear luti manz Ed; *nytt kap. uten overskr.* Ee, f; *nytt kap. med overskr.:* Ef maðr finnr iarðfolgat fe Fb; Vm þæt ef madr finnr tapat fee Fe; Huersu maðr skal með fyndi (funde Gd) fara Ga, b, c, d; *Capitulum .xij.* Ge, g; Vm fynd Gi, s; *ingen overskr. eller kap.-inndeling* Gn; Vm funnit fe Gp; Um fund fiar Gr; mgl. Gt.

789 En tilf. Ba, e, f, g, k; Ea, c, d, e; Gn, t; 343; Nv tilf. Bd; Gf; xij. tilf. Ga, b, c; XIII *Capitulum tilf.* 313.

790 tapat fee æða tilf. Fe.

791 mgl. Gh.

792 tapat Bf; Ed, f; Fd, e.

793 a han at Ba, e, k; 313.

794 fra skal: lysi Be; skal lyst vera Ed.

795 þi tilf. Bf.

796 manne Eb; fra skal: en lyst skal samðøgrs Bc; lyst skal samðøghres vera Bd; En (ok Gi) lyst skal vera (mgl. Eb; Gf, g, i, q, r) samðøgrs tilf. Ea, b, c, e, f; Fc; Ga, b, c, d, f, g, i, q, r; fra firir: mgl. 343.

797 samdagars tilf. Ba, g, k; samðøghris tilf. Bb, e, f, l; D; Ed; Ff; Gh, p; 313; 343; En (ok Gi) lyst skal vera (fundi Gmx; mgl. Eb; Gf, g, i, q, r) samðøgrs tilf. Ea, b, c, e, f; Fc; Ga, b, c, d, e, f, g, i, mx, n, q, r, s.

798 ella D; eða Eb; ælligha Ge; ælligr Gf, g; mgl. Gt.

[799](#) En ef hann lysir eigi þa er hann þiofr Gt.

[800](#) af Gi; *mgl.* Fe.

[801](#) en tilf. Fd, e.

[802](#) ef lyst er (eigi tilf. *av K&M*) Bd; ef æigi er lyst Gq; *ok tilf.* Ee; *fra* ef: *mgl.* Ba, b, e, k; Ed, Gf, mx, t; 313; 343.

[803](#) oc er fe Ba, b, c, d, g, k; Fd, e; 313; *ok* se fe D; oc er fe Fd, e; Ge, g, h; *fra* ef hann: oc er Ff.

[804](#) þiofsko ma nema Ba, k; þiofsok næmr ef hann lysir æigi Bb; þiofsok nemer Bf; Ed, f; Gmx, t; 343; þiof sok ma (megi Gd, i, n, p) agefa (gefa Ge, f, g, q; a nema; a nemr Gi, p) Ee; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s; þiofsok nemr 2.

[805](#) *mgl.* Ba, e, k, l; 313; *fra* Nu: En maðr skal Bf; Ed, f; Nu skal hann Ea, c.

[806](#) þet tilf. Bf; Ed, e, f.

[807](#) *mgl.* 343.

[808](#) en nyta ser Eb, e; *mgl.* Bf; Ed, f; Gi.

[809](#) þo Ba, b, k; 313; En þo Bc, g; Eb, e; 343.

[810](#) maðr Bf; Ed, f; *mgl.* Ec.

[811](#) fyrir Gmx.

[812](#) *fra* kome: kome þa (æigi fyrr Bg; Gg, h, p) eftir er slitet er Ba, b, g, k; D; Ea; Fc, f; Gg, h, p; 313; kome æigi fyrr (þa Gc, e) eftir en slitet er Bc, d, e, f, l; Fb; Ga, b, c, d, e, f, i, n, q, r, s, t; 343; koma þa æftir er slitit er Ec; kome eigi æptir fyr en sæint (*mgl.* Ef) ok Ed, f; kome æigi fyR æftir en ræist er eða slitið er Fd, e.

[813](#) bôte (bötir D; Eb, e; Ff; Ge, f, p; 313) hann engo fe (*mgl.* Eb, c; Gp) firir Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Ff; Ga, b, c, d, e, f, g, h, n; 2; 313; skall engu fe (*mgl.* Bl; Gi) bota Bd, l; skal hann æcki firir giældæ Bf; Ed, f; skal (bøter Fc) hann engu (fe tilf. Fc, d, e;) firir (þat tilf. Fd; Gr; þat bida ne tilf. Fe) bota (*mgl.* Fc) Fb, c, d, e; Gq, r, s; skall hann aungu fie bæta Gmx; skal engo fe firir bota Gt.

[814](#) *mgl.* 313.

[815](#) kannar Ba, b; D; kennir Ea, c; Ga, b, c, d, l, m, n, s; kallar hann Ge, g, h, i.

[816](#) hann tilf. Ba, b, c, f, g, k, l; D; Eb, e, f; Fc, f; Gc; 313.

[817](#) *fra* kallar: kallar þa skal han Fe; 343.

[818](#) firir ser Bf; Ed; *mgl.* Bb; Fd; Gi, mx.

[819](#) skilrik vitni Bf; menn skilrika ok þæt bæra Fe; *manna* uitni Ga, b, c, d, i; 343; *fra* skal: *mgl.* Ea, c, d; Gn.

[820](#) at þat er hans vitne tilf. Gmx.

[821](#) se Ge, g.

[822](#) *mgl.* Bl.

[823](#) *fra* ok: ok þat fe er han a Ed, f; ok þat a hann Ee; *mgl.* Bd, f, l; Ea, c; Fb; Gt; 343.

[824](#) þæt tilf. Bc, g.

[825](#) er Fb.

[826](#) af tilf. D.

[827](#) haui til .ij. manna vitni tilf. Gn.

[828](#) sueria Gc, q; fai 2.

[829](#) þæir tilf. Bb; Fc; Ga, b, c, d, q, r, s.

[830](#) þar *mgl.* Ba, b, e, f, k; Ed, e, f; Gf, mx, n, p; 313.

[831](#) eptir Ga, b, c, d, f, n, s; *mgl.* Fe.

[832](#) því Gf.

[833](#) fulnaðr Ba.

[834](#) hann Ba, c, f, l; Ea, b, c, e, f; Fb, c, f; Ga, b, c, d, f, i, n, q.

[835](#) af Ba.

[836](#) með Ed, f; Fc.

[837](#) fra ok: mgl. Gt.

[838](#) ved dette kap. er det i Gs tilføyd i margen: Nota: Nu fara men at gotu saman, oc finnr sa fund er fyrst geng, þa eigu aller saman, oc þeir er æpter ganga, æn þeir æigu ecki i er vm ganga. Nu fara men á skipi samann, oc fina fund þan er fear er verdr, þa skall skipta at man mergdi sin a milli; her har 313 et eget kap.: XIII Capitulum. Eff mader fær att væg medir rosse sinu, oc stænder høy ner gatu, eff han tarff ta take han att osækiu, tatt sem ross hanss nøyter vm nott.

[839](#) Hér segir vm tylfta(r)eida manna (mgl. Be; Gf) Ba, e; Gf; Huat loglegr .xij. æidr er Bc; Vm tylftar æið Bd; Ga, b, c, r, s; Vm nidings værk Bf; Her sægir vm loglegan æid Bg; Vm tylftareida manna (mgl. Gd) Bk; Gd; 313; Capitulum 14 D; Ef konongr kænir manni landrad Ea; Huærso næfna skal fylftar æið Eb; Her sæigir vm niðings uærk ok Ed; Vm niðings verk ok tylftar eiða Fc; Huersu nefna skal tylftar eid Fe; Ef konungr kiænner manne landra(n) Ff; Capitulum .xij. Ge, g; Ef konungr kænnir manne Gh; Vm niðings verk Gi; Enn (mgl. Gp) ef kongur kenner Manni Landrad Gmx, p; Huersv nefna skal tylftar eið Gn; Tylftar æið Gq; Vm landrade madr oc vm xii manna æid 343; mgl. Bb, l; Ec, e, f; Fb, d; Gt.

[840](#) Det er nidings verk hit mæsta. at rada vndan konunge sinom. land ok (lauar drottne lond ok Fc) þegna. tilf. Bf; Ed; Fc; xij. tilf. Ga, b, c; XV Capitulum tilf. 313.

[841](#) En ef Bd, e, f; Ed; Fc; Ge, f, g, i.

[842](#) maðr Be.

[843](#) þat manni Bf; Ed; Fc; manne landrada sok Fe; Gs; fra Ef: Þat er niðings uerk hit mesta at raða undan konungi (sinum oc lanar drotne mgl. Gi) lond æða (ok Gi) þæгна. En ef (þat tilf. Ge, g) kennir konungr (mgl. Gg) manne (landrað tilf. Gi) Ge, g, i.

[844](#) mgl. Bf.

[845](#) mgl. Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 343.

[846](#) firir standa Ee.

[847](#) mgl. D; Ge, f, mx; 2; 313.

[848](#) ok tilf. D; 2; 313; hann tilf. Ea.

[849](#) mgl. Fe.

[850](#) sok tilf. Fe.

[851](#) ok Ee.

[852](#) skynsama tilf. Ea, c; Ga, b, c, d, n.

[853](#) þeim (hinumm Gmx; mgl. Gf, g, h, p) er vndan skal ferasz Ba, b, c, e, f, g, k; D; Eb, d, e, f; Ge, f, g, h, i, mx, p, q, r, s; 313; honum Ea, c; Ga, b, c, d, n.

[854](#) iafnan Gf.

[855](#) ret Ba.

[856](#) hann Ba, b, c, e, f, g, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s, t; 313; 343.

[857](#) (ten tilf. 313) er vndan førez tilf. Ba, k; 313; en vndan skal fōraz tilf. Bd; oc tilf. Gmx.

[858](#) þæir Gf.

[859](#) mgl. Bd, l; Gf, mx; fra þa: mgl. Gi, l.

[860](#) bua Gr.

[861](#) teire 343.

[862](#) *mgl.* Ed, f; *fra* um: þa Gp.

[863](#) man kunnigt uera Ba, c, f, g, k; Gd; 313; er kunnigast Bb; er kunnikt Be; ma kunnigt vera Eb, d, e, f; mege kunnigast vera Fe, f.

[864](#) sakadan ne sifiadom Ba; sifiaðr við *hann* ne sakaðir Bb, c; Fc, d, e, f; Gh, t; sifiaðer ne sakaðer Bd, g; sakaða ne sifiða Be; siuiada. ne sakada vidr þa Bf; sakadan ne (eda 313) sifiadan Bk; 313; sifiða við *hann* ne sakaða Bl; Gi; sakaðr ne sifuiaðr Ea; Gmx; sakaðr ne sifuiaðr við *hann* Eb; sakaðr (sakadan Ee) við *hann* ne sifuiaðr (sifiuadan Ee) Ec, e; sifiða við *han* ne sakaða Fb; sifjaða æða sakaða Ge, g, n.

[865](#) et 313.

[866](#) valenkunnir Bd; valen kunniga Eb; Fb; 343; valinkunnigir Gp; *fra fulltiða*: frialsa menn ok fulltiða Bg.

[867](#) eigi Ee.

[868](#) se Bb, c, g; D; Ea, b, c, e; Fd, e, f; Ga, b, c, e, g, h, n, p.

[869](#) *mgl.* Bc, g, l; Eb, d; Gf.

[870](#) kendir Ge, g; *fra* fulltiða: oc huarke røyndir aðr Gt.

[871](#) meinæiðum Gmx, s.

[872](#) ne Ba, c, d, e, g, k; D; Ea, b, c, d, e; Ga, b, c, d, f, h, mx, p, s; 2; eda att Ef; ne aat Fd, e, f; ne att 313.

[873](#) mæinsuðrom Bf; Ed, f; skrøkuattum Ea, c; Fc, d, e; Gt; 313.

[874](#) oc *tilf.* Ba, b, c, f, g, k; D; Ea, c, d; Fc, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s; 2; 313.

[875](#) hafe Ba, b, c, e, f, g, k; Ea, c, d; Fc, f; Ga, b, c, d, g, i, n, s, t; ok skal hafa Fd, e; skall haffe 313.

[876](#) þa *tilf.* Gp.

[877](#) .vj. Bc, f, g.

[878](#) oc *tilf.* Ba, b, c, e, f, g, k; D; Eb, e; Fc, f; Ga, b, c, d, e, mx, p, q, s; 313; en *tilf.* Ea, c, d, f; se *tilf.* Fb; oc se *hann tilf.* Fe; en *hann tilf.* Gn.

[879](#) *hann* Fd; Ge, f, g, t; *strøket over* 343; en sialfr se 343.

[880](#) *hann tilf.* Bb, c, f, g; D; Ef; Ga, b, c, e, f, g, mx.

[881](#) *hann* thin 313; *han* þan 343.

[882](#) .vij. Bc, g; attanda Bf; atte Ga, b, c, d, h, i, n, p, q, r, s, t.

[883](#) En 343; *mgl.* Fb, f; Gt.

[884](#) fíorer fanga uattar Ba, k; Fc, d; Ga, b, c, d, e, i, s; .iiij. fanga vatta Be; .iiij. fangada vatta Bf, g; Ff; .iiij. fanga vatto Ea, b, c, d, e, f.

[885](#) *mgl.* 343.

[886](#) menn *tilf.* Bb, f; *mgl.* Be.

[887](#) oc eigi Ba, b, c, e, f, g, k, l; Gmx; 313; 343; þa sem æighi ero Bd.

[888](#) m: æiðum Bl; mæin æiðum Fb, d; 343.

[889](#) røynda Bk, l; Ea, b, c, d, e, f; Fb, c; Ge, f, g, mx, q, t; 313; kenda Bd; kændir Gh; røyndum 343; *fra* fulltiða: *mgl.* Bg; *resten av kap. mgl.* Gq, t.

[890](#) Hér segir vm settar eið Ba, k; Gf; Vm (*mgl.* Be; Gp) sættar æið (xiii. *tilf.* Ga; XVI *Capitulum tilf.* 313) Bb, d, e, f, g; Eb, c; Fc, f; Ga, b, c, i, p, q, r; 313; Huat loglegr .vj. æiðr er Bc; Vm sættar æiða. *capitulum* Bl; *Capitulum* 15 D; Her sægir vm settær æið at *hann* Ed; Vm settar æiða Fe; Gd, mx; *Capitulum* .xiiij. Ge, g; Vm sættar æidr skal standæ Gh; Huersu nefna skal settar eið ok vinna Gn; *capitulum* 2; Vm vij manna æid 343; *mgl.* Ea, e, f; Fb, d; Gt.

[891](#) xiiij. *tilf.* Ga, b, c.

[892](#) *mgl.* Bb.

[893](#) ørtog Gmx.

[894](#) *mgl.* Bc, e, f, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s; 313.  
[895](#) *mgl.* Bc; Fb, c, d, e, f; Gt.  
[896](#) *mgl.* Ba, b, d, f, k; D; Ea, b, c, d, f; Gt.  
[897](#) *mgl.* Fe.  
[898](#) *firir* Ba, b, c, d, e, f, g, k; D; Ea, b, c; Gc, h.  
[899](#) *fra ok suo:* oc .x. marka mol Gr; *mgl.* Bb, d, f; Ec; Ga, b, d, e, g, n, p.  
[900](#) þa Bc, g; Eb, f; Gi; ok Gq; þar Gn; *mgl.* Bd.  
[901](#) *fra* Nu: þar sem nefnder ero Gmx; 2.  
[902](#) *mgl.* Ed; Gg.  
[903](#) huerri D.  
[904](#) þeim er sakaðr er Ba, c, k; D; Eb, c, e; Ff; Ga, b, c, d, e, g, r, s; 313; *honum er sakaðr* er Bb; Ea; Fc; þeim sakaða Bg; *honum er sakaðr* er hinum sakaðæ Ed, f; hinum sem sakaðr er Gh, r; *fra* Nu: þær sem næfndir ero .iiij. *menn* a huara hond hinum sakaða Gf.  
[905](#) *hann tilf.* Gh.  
[906](#) her er sakt adar Ba, k; 313; sæghir Be, f; Ee; Gf, t; 343; skilt er Bg; aðr *tilf.* Gg.  
[907](#) i *tylptar* æiði Ee; vm *tylptar* eiða Fd.  
[908](#) hafe Be, l; Ea, d, f; Fb, d, e; Gmx, n.  
[909](#) *menn tilf.* Gf, mx.  
[910](#) *ok tilf.* Ba, k; D; Eb; 313; *en tilf.* Fc, f; Ga, b, c, d, e, g, h, n, p, q, r, s; *se tilf.* Fd, e.  
[911](#) sialfan sik hin fiórða Ba, k; sialfr han hin fiórði Bc, f; Gc, e, g; sialfr se *hann* hin fiordi Ee; sialfr han hinn atte Gt; sialf er han hin fiorda 343.  
[912](#) *ok tilf.* Ba, b, c, d, f, g, k; D; Ea, b, c, d, e, f; Fc, d, e, f; Ga, b, c, d, g, h, n, p, q, s; 313.  
[913](#) .iiij. Gt.  
[914](#) fanga vattar ij. Be; ij. fangada vatta Bf; Ff; fanga vatto Ea, b, c, d, e, f; *fra* .ii.: Eru fanga vatta skullu teir suo sueria sem hinr er þylftar æid sueria 343.  
[915](#) Vm lyrittar eid Ba, c; k; Ea, b; Fc, e, f; Ga, d, i, mx, p, q, r, s; 313; Vm lyrittar æiða Bd, l; Gf; Lyrittar æiðr Be; Her sægir vm l. æid Bg; Ed; *Capitulum* 16 D; Vm ein eiði Gb, c; *Capitulum* .xv. Ge, g; Vm lyrittar æidar skal Gh; Vm lyrittar eið ok einæið Gn; Vm iiij manna æid er heitir Lyrritar æid 343; *overskr. mgl.* Bb, f; Ec (*som verken har kap.–inndeling ved ny linje eller stor initial*); Ee, f; Fb, d; Gt.  
[916](#) xv. *tilf.* Ga, b, c; XVII *Capitulum tilf.* 313.  
[917](#) *mgl.* Ba, b, c, e, g, k; D; Ea, b, c, e; Fc, d, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s; 313; 343.  
[918](#) *mgl.* Gmx.  
[919](#) viij Ef.  
[920](#) *mgl.* Ge, g.  
[921](#) sua vm *tilf.* Bc, g; D; Eb; Ga, b, c, d, h, i, n, p, r, s; *svá tilf.* Gmx; 313.  
[922](#) *fra* marka: *mgl.* Gi.  
[923](#) marka mal *tilf.* Ba, c, e, g, k; D; Eb; Fc, f; Ga, b, c, d, e, g, h, i, n, p, s; 313; marka *tilf.* Fe; ok iiiij. *mgl.* Bb.  
[924](#) þa Bg; Fb; þeir Ed; Nu 343.  
[925](#) nefnder: *n satt til av annen hånd?* Fa; skal næfna Bc, g; Eb; Gi, t; 343; sem næfna skal Bl; Fb.  
[926](#) *mgl.* D; Ed; Fd; Gh.  
[927](#) þeim en Bc.  
[928](#) *fra* hinom: *honum* Bk; Gi; 313.

929 oc tilf. Ba, b, c; Fb, e; 343; sa tilf. Ec.  
930 hua Bf; Gt.  
931 hann Bb; Ef; mgl. Be, l; Fb; Gmx; 343.  
932 af tilf. Ba; Gf, i, q, r, t; 2; af þæim fiorom tilf. Bc, g; af þæim tilf. Be, f, k, l; D; Ea, b, c, d, e, f; Fb, d, f; Ga, b, c, d, h, mx, n, p, s; 313; 343.  
933 þæim ok Bb; sem hann kan fa. ok Bf; fiorom Eb; ma fa Ef; sem fær Fb; sem hann fær en Fc; sem Fd, f; mgl. Be, k; D; Gh, mx; 313; 343.  
934 ok D; Ea, b, c, e; Ga, b, c, d, e, g, n, p, s; 313; se Gq, r; mgl. Ba, b, d, e, f, g, k, l; Fb, c, d, f; Gmx, t; 343.  
935 er han tilf. 343.  
936 han Ba; han hin Bb, c, f; Eb, f; Ge, g, i.  
937 ok æin fangada (fanga Ee) vatter tilf. Bf; Ee; fanga vattar hinn fiorðe tilf. Fd; fiorde fange vattr 343; nytt kap. og ny overskr.: Vm iij manna æid, en Lyrittar æidr 343.  
938 eff tilf. 313.  
939 fiogra Gmx.  
940 .iij. mgl. Ba, men er tilföyd over linjen med samme hånd; mgl. Bb, c, d, e, f, g, h, k, l.  
941 marka Ba.  
942 huert tilf. D.  
943 þa tilf. Gf, mx; 2; Sa tilf. 343.  
944 mgl. Ed, f.  
945 mgl. Ea, d, f; Ff; Gr.  
946 mgl. Fd.  
947 æiðz mgl. Ba, men eid er tilföyd over linjen med samme hånd; æid Be, f, k; Ea, c, d, f; Ff; Gr; mgl. Fb, d, e; fra til: mgl. Gmx.  
948 hin minna tilf. Ba.  
949 tua menn sinn Fd; mann mgl. Bf.  
950 honom Ba, k; 313.  
951 mgl. Bk; 313; fra hafe þa: mgl. Fe.  
952 oc tilf. Ea, b, c, d; Ga, b, c, d, i, n, s.  
953 hafa Ba; Ee; Ff; Gmx; 343; skal han hafua Bk; 313.  
954 þa tilf. Fe.  
955 af annan Ba.  
956 man tilf. Ea, c, f; Gc.  
957 mgl. Gt.  
958 oc Ba, f; Ea, c, e; ok se Bc, g; Eb; en Gn; 343; mgl. Fb, f; Gf, i, mx.  
959 en tilf. Ff.  
960 han tilf. Ba, f, Ed, f; Gi; 2; hann se tilf. Ff; hinn tilf. Gmx; er han 343.  
961 en tilf. Bc; Eb; ok tilf. Bg; Ee.  
962 fangada Bf; Ff.  
963 vatta D.  
964 þesser Ba; þæssar Ea, d, e, f.  
965 fra þersse: þessæ æiða skal hafuæ Ed; skal standa mgl. Fe.  
966 oc hafua tilf. Bk; 313.  
967 þær til Ee; Ff.

968 at D.

969 ma Ea, c; Ga, b, c, d, n, s.

970 ija Gd, e, f, g, h, i, n, p, q, r, s.

971 vitni Ea; *mgl.* Ge.

972 eins Ga, b, c, d, h, q, r, s.

973 *fra* er: er þærf (vm *tilf.* 313) .ij. manna vitne. eðr æins Bk; 313; *fra* eða: þa er einsøri Gp.

974 *mgl.* Gf, mx; en *mgl.* D.

975 en .iij. þriggia *tilf.* Bl; tuæggia *tilf.* 313.

976 sem logbok uattar Ba, e, f, k, l; sua sem i bok sæighir Bb; sua sëm adr skil i bokenne Bc, g; sua sem i bok skilr D; sëm aðr er skilt (*fra* er: skilr Ec; Gn; seigir Gmx; i laghum *tilf.* Gd) Ea, c; Gd, mx, n; skil þar um aðr boken Eb; sua sem logbok skyrir Ed; sua sëm i (*mgl.* Ef) logbok skill Ee, f; oc (enn Fd; *mgl.* Ff, e, Ge, g, p) suo (*mgl.* Fd) sem (i *tilf.* Fc, f, Ge, g, p) logh bok skil (skilr Ge, g, p) Fb, c, d, e, f; Ge, g, p; sem aðr skilr i bokinni Ga, b; oc sua sem aðr sægir Gf; sem i logbok seghir Gh; sua sem lögbookin skilr Gi; och sua J Bok skill 313; Efrt tui sem logbok vattar 343; *fra* en: sua sem aðr skilr Bd; *mgl.* Gc; *fra* þui: *mgl.* Gt.

977 Hér segir (*fra* Her: *mgl.* Be, g, k; Ea; Gd, i, n, q, r, s; 313; 343) vm mein søre men (alla *tilf.* 343) Ba, d, e, g, k; Ea; Gd, i, n, q, r, s; 313; 343; Ef menn suæria ranga æ(iða) Bb, l; Huat liggr við mæin søre Bc; Vm osuøræ æidæ Bf; Vm mæin suøra men *Capitulum* 17 D; Vm mæinæiða men Eb; Vm þa men er sueria ranga æiða Ec; Gf, n; *dette kap. mgl. i* Ed; Vm ranga æida Ef; Fc, f; Ga, b, c; Vm mæin æ(i)da menn. ok skrokuatta Fe; Vm meinsøre; *Capitulum* .xvj. Ge, g; Vm þa men som at þui Gh; Ef Nockur Madur suer rangtt Gmx; Vm ranga eida Gp; *mgl.* Ee; Fb, d; Gt.

978 xvi. *tilf.* Ga, b, c; XVIII *Capitulum tilf.* 313.

979 *mgl.* Gmx.

980 kender Fe.

981 æða Fb, c, f; 343.

982 *fra* þeir: *mgl.* Bc, g; *fra* ok: eða sanner Ba, b, d, k, l; *fra* kunnir: funnir Ef; ok sannir *mgl.* D; Ge, h, p; 2.

983 *mgl.* Ba, b, c, g, k; D; Ea, b, c, e, f; Fe, f; Ga, b, c, d, e, g, h, n, p, r, s, t; 313.

984 vinna 2.

985 *fra* þeir: En þeir men sem suæriæ osuøræ æida Bf.

986 *mgl.* Bd, f; Ga, b, c, d, s; 313; 343.

987 sanondom Ba, f, g, k, l; sannynð Ea, b; *fra* a þa: at sannynðis Ff; vitnum 343.

988 a *tilf.* 313.

989 þa skulu þeir utleger fara (*mgl.* Bd) Bc, d; Eb; þeir skulu fara utlæger Bg; or landeno *tilf.* Ee.

990 vm *tilf.* Bc, d, f; Eb, e; i 343.

991 *fra* vera: *mgl.* Fe.

992 eida ne Bc, e, g, k; uitna eða Ea; vitnis eða Ec; uitna ne Eb, f; æida niota 313; *mgl.* Bf.

993 eiða niota Ea, b, c, e, f; vitina niota Fb, e, f; uitnis niota Gc, e, g, n; vitna Niotandi Gmx; ne vitna 313; *fra* vtlæger: eigi lengr vera uitnis bærir. eða uitna niota Gi.

994 oc æcki uitni skulu þeir bera *tilf.* Ea, c; oc ecki (vitni *tilf.* Gn) skolu þeir bera *tilf.* Ga, b, c, d, n, s; werda *tilf.* Gmx; sidan 343.

995 þui Gt.

996 hann gerde sik sialfer unytan Ba, e, k; 313; þær gerðo sik sialfa vnyta Bc; þeir gera sik sialfer onyta Gh; *fra* með: þo gerdo þeir sik sialuer onytan Bf; af því at þeir gerdo sik sialfr vnyta Bg; sialfer *mgl.* Ga, b,

c, d, s.

[997](#) gelda Ba, g, k.

[998](#) en Ba, b, k; D; Ea, c, e; Ga, b, c, d, e, g, h, l, p, s; 313; *mgl.* Gi.

[999](#) *silfrs konunge tilf.* Bd; *silfrs tilf.* Ef; Fc.

[1000](#) huær Bb.

[1001](#) þæn *tilf.* Bd, f; Ge, f.

[1002](#) uann Gi.

[1003](#) þeim 343; 2.

[1004](#) at Ef; Fb.

[1005](#) er 343.

[1006](#) suoru með honum *tilf.* 343.

[1007](#) satt Bl; Fb.

[1008](#) fyr en þeir vinni þan eið (*fra* þan: *mgl.* Be, k) *tilf.* Ba, e, k; D; fyr en þeir suoro *tilf.* Bb; Ff; *fra* ef þeir: *mgl.* Bf; Gh.

[1009](#) þeir sem uissu Ba, k; ef þæir vissu (þat *tilf.* Bg) Bb, c, d, f, g, l; sa er vissi Be; D; ef þeir vissu at vsört var (*fra* ef: *mgl.* Ef) fyrr en þeir soro (wnni Eb; vynni Ef) þa (*mgl.* Eb, f; 313) Ea, b, c, e, f; 313; ef þeir vissu aðr. (fyr Fc, d, e) þeir soro (søre Fc, soro Fd) at osatt var (þa *tilf.* Fd) Fb, c, d, e; sa er vissi Ff; ef þeir uissu at usört uar fyr (aðr Gi, mx, n, r, t) en þeir uynni (vynnu Gd, suøre Ge, f, g, mx; ynni Gh, n, q, r; soro Gi; vnnv Gt) þa (*mgl.* Ge, f, g, i, n, r, t) Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, q, r, s, t; fyrr en siðan Gp; ef teir wissu er suoru, at vsört var 343.

[1010](#) at vsört var. fyr en þæir vynni *tilf.* Bc, d; at osuört var *tilf.* Bf; *kan være tilf.* 2; aðr en þæir suoro at satt var *tilf.* Bl; þa *tilf.* Gd, h, p, q, s.

[1011](#) *mgl.* Bc, e; 313; *fra* giallde: en sa er uissi gjalde huer Gh, n, p.

[1012](#) þeirra *mgl.* Ba, b, c, e, k, l; D; Ef; Fb, c, e, f; Gq, r, t; 2; 313; 343.

[1013](#) .ii. Bd.

[1014](#) *silfrs tilf.* Ba, g, l; Ec; Ga, b, c, g, i, mx, n, q; 2; *silfrs huer þeirra tilf.* Bc; *konunge tilf.* Bl; sylffuir sua *tilf.* 313; *fra* .iiii.: *ikke fyllt ut i* Ee; *silfrs konunge tilf.* Fc; *fra* hværr: sua Ff.

[1015](#) hin Ba, k; Fe; 313; sem hann *mgl.* Bf, g.

[1016](#) *mgl.* 2.

[1017](#) atburdar Ba, f; *fra* þeir: lutir Gr.

[1018](#) til at beradz Ba, d, f, k; Ea; Fc; Gd, e, g, n, p; 313; at værða Bb, g; till at koma Be; Ee; til at falla Gi; till at berast eda gierast Gmx; *fra* kunnu: geraz til Eb, f; til *mgl.* Fe.

[1019](#) þeim *er føyð til over linjen* Ba; þeima Gn; *mgl.* Ba, b, e, g, k; Ga, b, c, d, f, s; *fra* þeir: *mgl.* Bf; *fra* at burðir: *mgl.* Gt.

[1020](#) *mgl.* 313; *fra* at: er Gmx.

[1021](#) monnum værdi Bl.

[1022](#) *fra* monum: þæir men ero er þær sakir verða Bb.

[1023](#) *fra* monum: þeim gefaz þær saker Bg.

[1024](#) ok D.

[1025](#) at lima latt ligar uiðr Ba, k; at við liggr lif æða limir Fd; er við liggi lif æða limalat Ff; *fra* lif: lif oc limir Eb; lif eða limar Ec; lif *mannz* eða limir Ee; lif eða lima laatt Ef.

[1026](#) se *mgl.* Bc, g; Eb, f; Fb, c, e, f; Ge, g.

[1027](#) *mgl.* Bf; sok Fe.

[1028](#) et 313.

[1029](#) *fra* slikra: slikra (skilrikra Ef) uitna niota oc (til Bc, g; Eb, f; eða Bd, l; Gmx, r) vndan førslo (mgl. Bf) Ba, b, c, d, e, f, g, k, l; Ea, b, c, e, f; Ga, b, c, d, e, f, g, h, i, mx, n, p, q, r, s.

[1030](#) AMen tilf. Ef; FINIS tilf. Gmx; Ende paa denne gamle NORSKE loubog 313; *her følger i Ef først kong Eriks og hertug Håkons retterbot om kristenretten dat. Tunsberg 7 N. før Pinds, 11 K. A; deretter erkebiskop Jons kristenrett, og da først slutningsretterboten; Her ender Gd; de påfølgende retterbøter er etter Ge. Her tilføyer Gn kap. om «jafnaðareiða» med overskrift vm eið. «Varianter see Pag. 109). Med overskr.: «Appendex. Huad eider ord hafa at pyða» tilføyes her stykket om edens betydning («See særsk. Afskr. af dette Stykke) Gs.*